

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDÉPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 33 . 1981 . RUGPIŪČIO - AUGUST 12 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST. LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 30 c.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

REAGAN'AS ELGIASI PREZIDENTIŠKAI IR TEISINGAI

Lėktuvų skrydžių kontrolieriams nelegaliai streikuojant, nesutikus pagal JAV prez. Reagan'o pasiūlymą, derėtis dėl geresnių darbo sąlygų ir valandų grįžus į darbą - jie yra atleidžiami iš tarnybos. Jų vietą laikinai užima kariuomenės ir kitoks pagalbinis personalas.

Šis prezidentas aiškiai parodė, kur yra išūlumo ribos ir kas yra sveika nuovoka. Dabar kontrolierių Unijos vadai sakosi, jog nesitikėjo, kad prezidentas rimtai kalbės...

IRANAS IŠLEIDO DALĮ PRANCŪZŲ TARNAUTOJŲ

Prancūzijos prezidentas Fr. Mitterrand ragino visus prancūzus apieisti Iraną, norėdamas išvengti galimo amerikiečių įkaitų istorijos pasikartojimo. Irano vyriausybė kiršina gyventojus prieš Prancūziją, kuri suteikė politinio egzilo teises pabėgusiems buv. Irano prezidentui Bani-Sadr / kaip gerai atsimename, pats Khomeini 15 metų džiangėsi ploitinio prieglobsčiu Prancūzijoje... /

Iranas sutikęs išleisti prancūzus be trukdymų, su sąlyga, kad jie išvyktų nepalikdami skolų.

57 asmenys, jų tarpe 22 Prancūzijos Ambasados tarnautojai jau pasiekė Prancūziją, kiti 60 laukia savo eilės. Ayatola Khomeini tvirtina, kad Bani-Sadr ir kiti egzilai gali grįžti namo be pavojaus, jeigu prisipažins kaltais ir apgailės savo veiksmus.

Žinoma, jo žodžiais sunku patikėti.

LENKIOJE GYVENTOJAMS NEPAGERĖJO GYVENIMAS

Lenkijos vyriausybei pranešus, kad vėl sumažinta mėsos ir miltų norma, pakeičiamos produktų kainos, nepasitenkinimas ir rūpestis neatslūgsta ir reiškiasi įvairiais streikais, įvairiose vietovėse. Situacija tikrai sunki.

Premjeras W. Jeruzelskis tarėsi su pagrindiniais vyriausybės atstovais, "kaip išvengti demonstracijų, kurios grėsia sugriauti viešąją tvarką ir krašto saugumą", pranešė Varšavos televizija. /Demonstracijos ir kyla, kad nėra tvarkos.../

Penki vyriausybės ekonomistai susitiko su Solidarnosc vadovais, Unijos centrinėje būstinėje Gdanske. Tačiau iš tų pokalbių nieko neišėjo.

Lenkijos vyriausybė yra

išskolinusi \$27 bil.dol. užsienyje, produkcija šiame mėn. yra sumažėjusi 12,5% ir nebelieka pinigų importuoti maistui.

Sovietų Sąjungos laiva buvo pasiųsti į Baltijos pakraščius manevrams, - o svarbiausia gąsdinimui lenkų, bet tai nepalaiko "geriausios pasaulyje sistemos" aureolės. Kokia išeitis?

Jeigu Kremlius sumažintų ginklavimąsi, ir kiti tai padarytų. Jeigu Kremlius sustiktų grįžti į savo namus ir nekištų kumščio į kitas valstybes, nereikėtų jiems bijoti nei lenkų, nei kitų pavergtųjų, nei amerikiečių. Jeigu...

SOVIETAU TIK KITUS MOKA KALTINTI

JAV valstybei pranešus, kad dėl vis didėjančio sovietų ginklavimosi, nutarta gaminti neutrono raketa. Nepraileido progos veidmainiškai kelti dėl to triukšmą Kremliaus vyriausybė. Bet Prancūzijos gynybos ministras pareiškė, kad Sovietų Sąjunga su tokia raketa jau atliko ir bandymus...

JUNGTINIŲ TAUTŲ KONFERENCIJA APTARTI ENERGIJOS ŠALTINIUS

Afrikoje, Nairobi vyksta virš 3.000 delegatų Konferencija, kuri aptaria galimybes, kaip padėti kraštams, ypač III-iojo Pasaulio, kurie neturi gana žemės turty kurui - energijai.

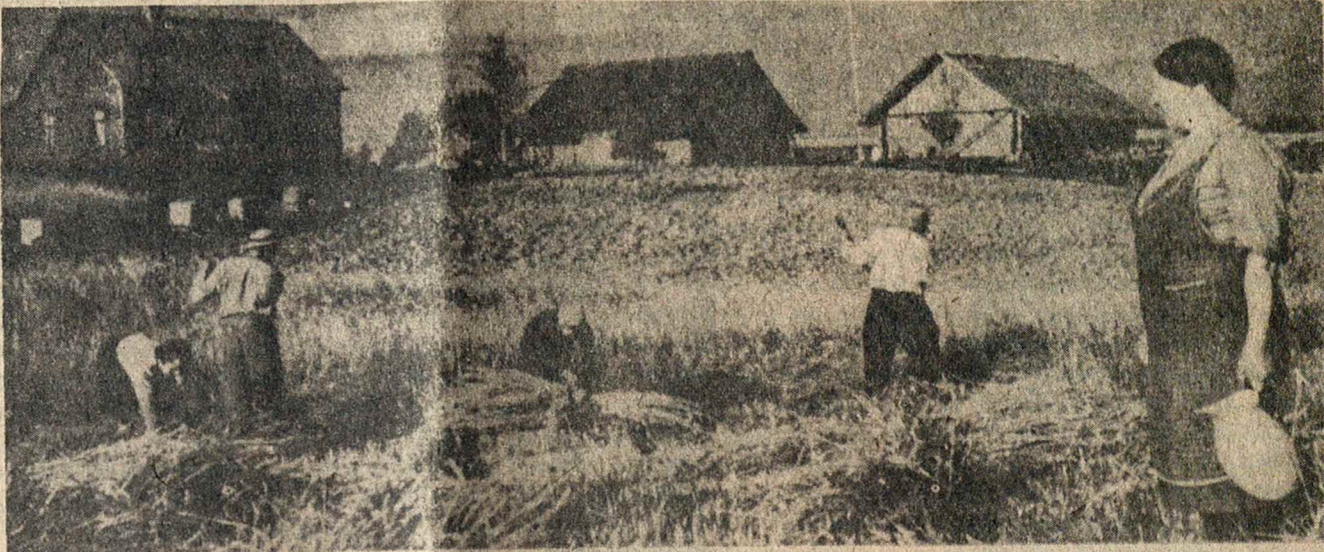
Konferencijoje dalyvavo ir Afrikoje atostogaujantis Kanados min. p-kas P.E. Trudeau, Indijos min. p-kė Indira Gandhi, Jamaikos min. p-kas E. Seaga, Švedijos T. Falldin, TJ Generalinis Sekretorius Kurt Waldheim.

Trudeau, Gandhi ir Waldheim'as diskutavo Afganistano situaciją ir neseniai vykusią tautų Konferenciją alyvos-energijos klausimais, Montebello, Kanaidoje. Trudeau pažadėjo, kad energijos projektams atsilikusiuose kraštuose Kanada skirs 40 mil. dolerių.

Šis įsipareigojimas sukėlė kritiką: min. p-kas permažai kreipias dėmesio į Kanados dolerio kritimą ir infliaciją savame krašte. Ypatingai jis buvo kaltinamas Manitobos min. p-ko Lyon, kuris atkreipė dėmesį, kad susitarimai dėl energijos medžiagų kainų tarp Ottawos ir Albertos provincinės vyriausybės yra pirmo skubumo reikalas.

Trudeau, atsakydamas į kritiką, pastebėjo, kad iš tų duodamų Afrikai milijonų,

KANADOS LIETUVIŲ DIENOS ŠIEMET
ĮVYKS TORONTE, SPALIO MĖN. 10 - 11 d.d.
PLANUOKIME JOSE DALYVAUTI!

RUGPIŪTIS LAUKUOSE

15 mil. bus naudojama moksliniams tyrinėjimams energijos pritaikymui tuose kraštuose ir privačių įmonių technologijos pritaikymui III-jame Pasaulyje. Taip pat pabrėžė, kad dėl ekonominių problemų Kanadoje / Kanados yra menkos, palyginant su kitais kraštais, / kol kas nieko daug negalima padaryti. Reikia palaukti, kol JAV-se stabilizuosis pasukų procentai.

GYVENTOJŲ DAUGĖJIMAS

Jungtinių Tautų Organizacija skelbia, kad pagal jos surinktus duomenis ir padarytas išvadas už 130 metų gyventojų skaičius pasaulyje pasieks 10,5 bilijono žmonių.

Imant atskirais kontinentais žmonių skaičius padaugės: Azijoje pašoks nuo 1,4 iki 4,1 bilijono. Ypatingai padaugės rytinėje Azijoje, kurioje dabar yra 1,2 bil. i-

ki 1,7 bil.; Afrikoje nuo 400 mil. iki 2,1 bilijono; Europoje nuo 450 iki 500 milijonų; Sovietų Sąjungoje - nuo 265 iki 380 mil.; JAV - nuo 248 iki 320 mil.; Lotynų Amerikoje - nuo 400 mil. iki 1,2 bilijono.

Ūkiškai pažangiuose kraštuose gimimų skaičius mažėja, bet kartu mažėja ir mirimų.

Europos kontinentas prieauglio padidėjimo nulį pasieks už 50 metų, tuo tarpu Meksikos gyventojų skaičius per tą patį laikotarpį pašoks nuo 73 mil. iki 174 milijonų. Ar žemė galės išmaitinti 10,5 bilijono gyventojų skaičių? Prie dabartinės maisto produktų produkcijos, vargiai, bet laike 130 metų galbūt bus pakeltas žemės našumas ir padvigubintas maisto kiekis.

Kinija jau 2000 metais pasieks 1,2 bilijono gyventojų skaičių.

P. I.

BOLIVIOJE RIAUŠĖS IŠSISPRENDĖ TEIGIAMAI

Grupė kariškių, kurie prieštaravo vedamai trijų asmenų karinės juntos politikai krašte, sukėlė riaušes. Jos truko savaitę laiko ir, abejoms pusėms kooperuojant, buvo rastas kompromisas.

Vyriausybė lieka kol kas ta pati, bet ji sutiko grąžinti pernai ištremtuosius karininkus atgal. Junta pažadėjo, kad tarsis artimiau su kariuomene, ieškant pastovaus politinės krizės išsprendimo; griežčiau tvarkyti išplitusį narokotikų pardavinėjimą ir rasti būdų sugrįžti į demokratinius rinkimus.

Susitarimams tarpininkavo ir nemažai prie pasisėkimo prisidėjo ir monsinjoras L.R. Pardo, vyskupų konferencijos pirmininkas. Riaušiniai kaltino juntos narius korupcija ir prekiavimu narkotikais.

Pirmą kartą riaušės P. Amerikoje rado, atrodo, žmoniškesnį sprendimą.

KINIJA KOVOJA SU "ŠMUGELIU"

Kinija paskelbė naujus potvarkius, kurie suvaržys slapta aukso, sidabro ir platinos išgabenimą iš krašto. Gyventojai iš Honk Kong'o ir Macao kolonijų taip pat raginami tų potvarkių laikytis.

MONTREALIS "PASIŽYMĖJO"

Gražių komplimentų, kaip "intriguojantis", "žavus", "stimuliuojantis", "romantiškas" ir t.t., gauna Montrealis iš turistų. Tačiau yra ir kitokių apibūdinimų. Paskutiniu metu Montrealio miestas šiaurės Amerikoje užėmė pirmą vietą bankų apipilėnėjime.

1980 m., kaip praneša statistika, Montrealio saloje įvyko 832 bankų apipilėšimai, t.y. net 145 kartais daugiau, negu New York'o mieste, kuris turi 7.6 mil. gyventojų / palyginant su 1.8 Montrealyje / Reikia džiaugtis tik, kad 1979 m. buvo 14 apipilėšimų daugiau, negu 1980 m....

PAŠTAS PRADEDA VEIKTI NORMALIAI

Po 42-jų dienų pašto streiko, 83.1% darbuotojų nubalsavo priimti naują 2 metų kontraktą, kuris suteikia paštininkams 70% valandą algos pakėlimus kasmet, priedo 38% pragyvenimo pakėlimui išlyginti. Iš viso 12.5% algos pakėlimas per metus / unija reikalavo, reikia pasakyti begėdiškai - \$ 1.70 pakėlimo į valandą ir didesnį infliacijos priedą /.

Motinytėi atostogos bus pilnai apmokamos 17 savaičių iš 26 savaičių duodamų atostogų. Kasmet apie 250 tarnautojų išeina motinytės atostogoms.

Po 8 metų tarnybos duodama dabar 4 savaičių atostogos, vietoj buvusių po 10 metų; ir 5 savaičių atostogos po 20 metų darbo, vietoj 25 metų.

Reikia pasakyti, kad visi turėtų tokias atostogas gauti, ne tik paštininkai.

Peržiūrėtos ir papildytos taisyklės, kada tarnautojai gali atsisakyti dirbti nesaugiose sąlygose ir prašyti inspekcijos.

Mums neuprantama, kodėl Unija reikalavo, kad nebūtų naudojamos kameros darbovietėse. Tačiau tarpininkas p. Jasmin kovojo už teisę praplėsti kamerų tinklą saugumo sumetimais. Nutarta mėnesį laiko stebėti šią problemą ir vėliau diskutuoti, kol kas paliekant esamą tinklą.

Susitarta dėl naktinių paminų ir savaitgalių damokėjimo.

TRADICINIAME MALKŲ PARADE NAIROBI-KONFERENCIJOS DALYVIAI LAIKO PO JAUNĄ MEDELIO DAIGĄ: TRUDEAU, FALLDIN-Švedijos min. p-kas, E. SEAGA-Jamaikos min. p-kas, R. OUKO-Kenijos užs. reikalų min., ir JT Generalinis Sekretorius K. WALDHEIM. Daugelyje Afrikos vietovių vienintėlis energijos šaltinis yra sausos šakos. Jas sunaudojus - traukiama toliau į girią.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuanian Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C5

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 14.00
Visur kitur - \$ 15.00 Rėmėjo - \$ 20.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖS VEIKLA KANADOJE

Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje Garbės Pirmininkas, prof. V.A. Mantautas, po paskaitos V.Š. Rinktinės Kultūrinėje Stovykloje, Kanadoje.

Vilniaus Šaulių Rinktinės Kanadoje I-oji 3-jų dienų kultūrinė stovykla, su įvairia programa vyko Tėvų Pranciškonų gražioje stovyklavietėje, New Wasaga, Ont., Kanadoje. Ji praėjo sėkmingai ir darnioje šauliškąje nuotaikoje.

Stovyklą globojo ir paruošiamuosius darbus atliko VI. PUTVIC ŠAULIŲ KUOPA Toronte, vadovaujant Kuopos garbės šauliui, Rinktinės vicep. - kuli St. Jokūbaitis.

Stovykla prasidėjo penktadienį, birželio 26 d., 12 val. ir baigėsi sekmadienį, birželio mėn. 28 d., 4 val. p.p. Stovyklos komendanto pareigas ėjo šaulys P. Gulbinskas iš Toronto. Šaulius ir svečius maistui aprūpino Vilniaus Šaulių Rinktinės Moterų pirm-kė S. Petraitytė iš Hamiltono, padedant kitoms šaulėms iš Hamiltono, Toronto, Sudbury.

Pirmąjį vakarą, iki 7 val. jau buvo užsiregistravusių virš 60 šaulių, dauguma iš tolimųjų miestų ir Amerikos. Atvyko ir svečių. 9 val. v. buvo užkurtas laužas ir išpildyta įvairi programa, susidedanti iš kalbų, dainų, deklamacijų ir kt. Deklamavo jaunuolės: Vytė ir Rūta Šnapštytės iš Detroit'o. Programai vadovavo St. Jokūbaitis ir P. Gulbinskas, abu iš Toronto. Programai išsisėmus, svečiams esant geroje nuotaikoje, programą papildė Ig. Petrauskas iš Montrelio, Ona ir Vytautas Jokūbaičiai iš Cleveland'o ir kt.

Šeštadienį, birželio 27 d., 9 val. ryto įvyko oficialus stovyklos atidarymas - vėliavų pakėlimas. Dalyvavo šie šaulių daliniai su vėliavomis: Jono Vanagaičio Šaulių Kuopa, Karininko Antano Juozapavičiaus Šaulių Kuopa, Romo Kalantos Šaulių Kuopa, Lietuvos Karaliaus Mindaugo Šaulių Kuopa, D. L. K. Gedimino Šaulių Kuopa, D. L. K. Algirdo Šaulių Kuopa, Maiorono Šaulių Kuopa, VI. Putvio Šaulių Kuopa, Vilniaus Šaulių Rinktinė ir Lietuvos bei Kanados vėliavos.

Šaulių daliniams atvykus su vėliavomis ir palyda, išsalės prie vėliavų stiebų atvyko Vilniaus Šaulių Rinktinės pirm. J. Šiaučius, Šaulių Sąjungos Garbės Narys prof. V. Mantautas, stovyklos vadovas St. Jokūbaitis ir kiti žymieji šaulių organizacijos atstovai.

Rinktinės pirm. J. Šiaučius pasveikino išsirikavusius šaules, šaulius ir tarė jautrų žodį, pabrėždamas, kodėl mes čia visi suvažiavome. Taip pat ir daugiau buvo kalbėtojų, kurie palietė šios stovyklos suvažiavimo reikšmę, primindami reikšmingus šaulio išsipareigojimo darbus.

Po vėliavų pakėlimo įvyko L.Š.S.-gos Garbės Nario prof. V. Mantauto paskaita.

Jis pradėjo savo paskaitą, grįždamas prie įvykių caro okupuotoje Lietuvoje prieš 150 metų, kaip vyko lietuvių atgimimas kovojant dėl nepriklausomos Lietuvos. Priminė vieną kovos pavyzdį - Emiliją Plateraitę, kuri buvo viena iš tų sukilimų organizatorių ir vadovavo sukilė-

liams prieš caro okupaciją. Be to, priminė, kad tokius sukilimus organizavo K. A. I. n. a. s. k. s. ir kiti. Palietė dr. Jono Basanavičiaus veiklą, "Varpo" ir "Aušros" pasirodymą ir moksleivių įsijungimą į šį atgimimo sąjūdį. Palietė Vilniaus Seimo sušaukimą ir paskelbimą Lietuvos Nepriklausomybės Akto. Paskaitininkas siūlė palaikyti ryšius su pavergtąja Lietuva ir stiprinti pavergtųjų viltį, kad Lietuva vėl atgaus laisvę.

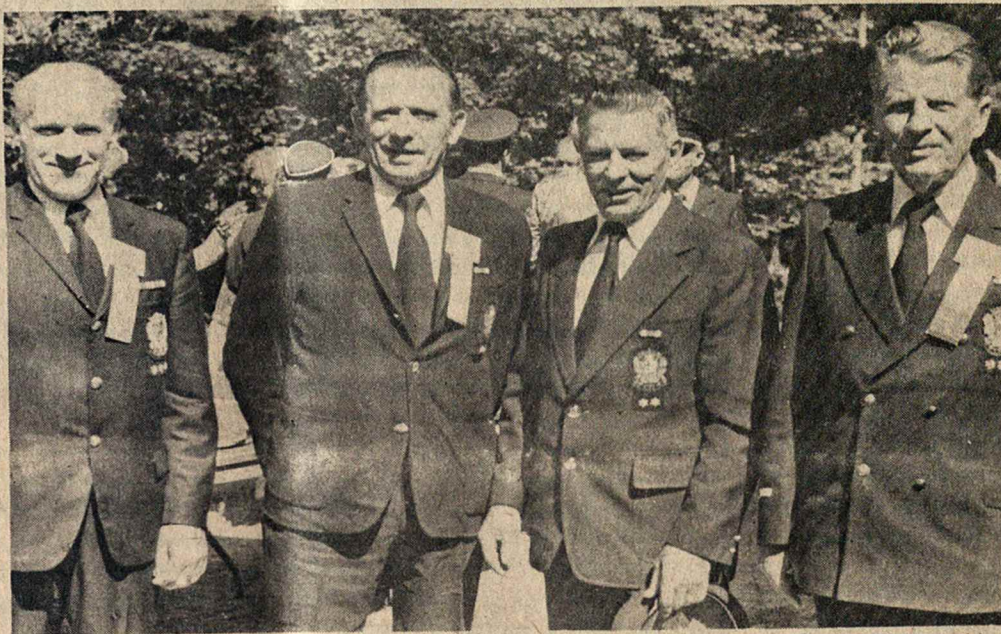
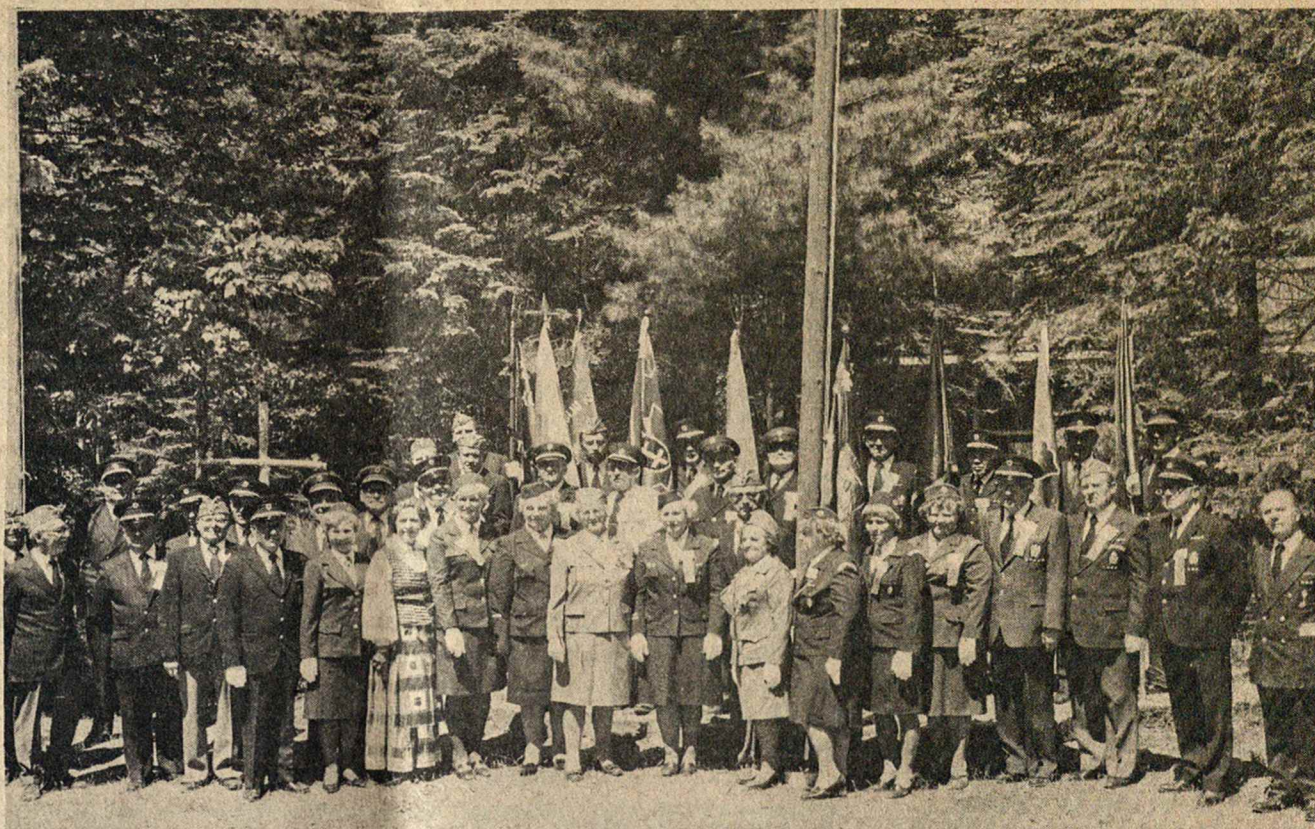
Paskaitininkas taip pat priminė, kad šauliai yra prisidėję prie Lietuvos nepriklausomybės atgavimo, šaulius įrikiuodamas į garbingų asmenų eiles. Tačiau priminė, kad šaulys šiandieną nebeturi į ką šaudyti - priešas nepasiekiamas, toli. Bet pabrėžė, kad šaulio uniforma yra švari, nes ji įpareigoja būti ištikimais šauliškais idealams: būti patriotais savo gimtojo krašto ir prisidėti prie sustiprinimo broliškos meilės šaulių tarpe...

Po paskaitos prelegentui buvo statomi klausimai, tačiau dėl laiko stokos negalėjo į visus atsakyti. Jam baigus, Rinktinės pirm. J. Šiaučius įteikė Šaulių Sąjungos Garbės Nario Ažuolo Lapus-Rinktinės dovana.

Po pietų atvyko Povilo Lūkšio Šaulių Dalinio valdyba ir dalyvavo Kuopų pirminkų, valdybų ir Rinktinės vadovybės bendrame posėdyje.

Vakare įvyko Joninių Po-

VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖS KULTŪRINĖJE STOVYKLOJE KANADOJE New Wasaga, Ont., šią vasarą. - uniformuotų šaulių ir svečių dalis. Nuotr. S. Dabkauskas

Lietuvos Karaliaus Mindaugo Šaulių Kuopos scenos mėgėjų grupė Vilniaus Šaulių Rinktinės Kultūrinėje Stovykloje atliko meninę programą - J. Šiaučiaus monetažą "Lietuvos Karys". Iš kairės: Kuopos p.-kas A. Mylė, A. Račinskas, A. Žiu-kas ir Kuopos bei Rinktinės šaudymo vadovas B. Kasperavičius, Stovykloje pravedęs šaudymo varžybas.

šokiais, grojant J. A. d. o. m. a. i. č. i. o. iš Toronto muzikai. Veikė valgių ir gėrimų bufetas, loterija. Meninę dalį išpildė Vytė ir Rūta Šnapštytės iš Detroit'o. Padeklamavo eilėraščių ir šauliai: A. Mylė, A. Račinskas ir A. Žiu-kas. Iš tikrųjų sovietai žudė tuos lietuvius, kurie mylėjo savo gimtą kraštą ir nebuvo jokie kriminalistai ar pan.

Pobūvyje buvo pagerbti Jonai, Petrai ir Povilai. Šaulėms jiems prisegė po gėlę.

Sekmadienį, birželio mėn. 28 d., 9:30 v. įvyko Sibiro Trėmimų ir Lietuvių Tautos 1941 m. sukilimo paminėjimas. Tai diena pritaikintą paskaitą skaitė KLB-ės Krašto Valdybos vicep.-kas inž. J. V. D. a. n. y. s. iš Ottawos.

Prelegentas KLB-ės vardu pasveikino šaules, šaulius ir pasidžiaugė, kad jie savo veiklą pradėję nepriklausomoje Lietuvoje, ir dabar tęsia tą kultūrinį darbą. Prelegentas peržvelgė pirmąjį sovietų okupacijos laikmetį, apibūdindamas kaip okupantas palaipsniui pradėjo areštuoti ir slapta žudyti ir vėžti į Sibiro patriotus lietuvius. Vėliau pacitavo, kaip lietuvių - seni ir vaikai buvo masiniai birželio mėn. naktimis NKVD varomi į gyvulinius vagonus ir blogiausiose sąlygose užkalnuose vagonuose vežami į vergų darbo stovyklas Sibire. Vėliau perėjo prie sovietų-vokiečių karo ir lietuvių tautos sukilimo prieš okupantą - sovietus. Prelegentas atkreipė dėmesį, kad žiaurieji Birželiniai išvežimai ir lietuvių suki-

mas prieš sovietus neturintinkamo atgarsio laisvame pasaulyje. Prelegentas pareiškė, kad to priežastis yra, jog mes nesugebame aprūpinti laisvąjį pasaulį to krašto kalboje spausdiniais, patiekdami realią tiesą, kaip iš tikrųjų sovietai žudė tuos lietuvius, kurie mylėjo savo gimtą kraštą ir nebuvo jokie kriminalistai ar pan.

Prelegento nuomone, lietuvių turėtų paruošti spaudinių įvairiomis kalbomis apie Birželio žiauriuosius trėmimus ir birželio mėn. 1941 metų lietuvių sukilimą prieš sovietus. Tokiu būdu, tie įvykiai bus teisingai nušviesti: kokius lietuvius okupantas areštavo, žudė ir vėžė į Sibiro. Taip pat reikia nemažiau informuoti ir apie lietuvių sukilimą, prasidėjus sovietų-vokiečių karui ir pabrėžti, kad lietuvių sukilimas netalkinant vokiečiams. Patys lietuvių ėmėsi šio darbo ir į tai vokiečiai nepalankiai reagavo. Vyriausią sukilimo organizatorių pulk. K. Škirpą, prasidėjus sukilimui sulaukė ir jis negalėjo atvykti iš Berlyno vadovauti sukilimui.

Reikia išryškinti ir tai, kad pasiskelbusi Lietuvos vyriausybė po 6 savaitių buvo suspenduota. Prelegentas priminė, kad yra reikalinga visame pasaulyje, kur tik yra lietuvių, suorganizuoti bendrus sovietų pavergtų tautų komitetus. Kartu veikiant bus svaresnis balsas ir greičiau atkreiptas dėmesys į Sovietų vykdomą genocidą

pavergtose tautose. Prelegentas nurodė, kaip pavyzdį, St. Catharines, Ont. suorganizuotą Sovietų Pavergtų Tautų Komitetą, kuris turi didelę reikšmę: valdžia kreipia didelį dėmesį į to Komiteto veiklą, nes Birželio Trėmimai ir kitos šventės ar demonstracijos prieš sovietus yra daromos bendro Komiteto vardu.

Pradedant Birželio Trėmimų minėjimą, žuvusieji buvo pagerbti tylos minutės susikaupimu, o Lietuvos vėliava nuleista iki pusės stiebo.

Po paskaitos, Rūta Šnapštytė pateikė eilėraščių "Mano protėvių žemė", Vytė Šnapštytė pateikė "Lietuvos Pašvaistę".

II val. vyko pamaldos. Specialias Mišias laikė ir pamokslą, liečiantį šaulio pareigą, pasakė Tėv. Augustinas Šimanavičius, OFM.

Pamaldose šauliai ir šaulės dalyvavo uniformuoti, su dalinių vėliavomis. Buvo įneštas vainikas, perjuostas kaspiniu "Žuvusiems už Lietuvos laisvę".

Po pamaldų, vainikas, lydimas šauliams su vėliavomis ir svečiams, buvo padėtas stovyklos vėliavų aikštelėje. St. Jokūbaitis pasakė kalbą, ypač prisimindamas šaulišką išsipareigojimą dirbti dėl Lietuvos laisvės. Taip pat pasakė kalbą Vilniaus Šaulių Rinktinės pirm. J. Šiaučius iš Montrealio. Užbaigdamas, jis išreiškė gilią padėką VI. Putvio Šaulių Kuopai ir šauliams už įdėtą didelį darbą ir suruošimą Vilniaus Šaulių Rinktinės kultūrinės stovyklos. Jam, nuleidus vėliavą, buvo perduotos saugoti Kanados ir Rinktinės vėliavos.

Sugiedojus Tautos Himną, St. Jokūbaitis pranešė, kad oficialioji stovyklos programa baigta ir uždaroma su viltimi pasimatyti sekančioje Šaulių Rinktinės stovykloje.

Sekė atsisveikinimo pietūs. Po to Vilniaus Šaulių Rinktinė Kanadoje įteikė stovyklos tarnybai padėkos lapus su įrašu: "Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse - vardan tos Lietuvos - vienybė težydi".

Šaudymo varžybų laimėtojams buvo įteiktos taurės - trofėjės. Padėkos lapus ir taurės įteikė Vilniaus Šaulių Rinktinės Kanadoje pirm. J. Šiaučius.

Vilniaus Šaulių Rinktinės Kanadoje 3-jų dienų kultūrinė stovykla praėjo broliškoje nuotaikoje ir demokratinėje dvasioje. Daug gerų atsiliepimų buvo išgirsta iš brolių ir sesių šaulių, atvykusių iš Amerikos. Jie džiaugėsi tokia darnia veikla ir parodymu nuoširdumo ir broliškumo atvykusiems iš Amerikos šauliams.

Ši kultūrinė stovykla buvo skirta "Tau, kenčianti Lietuvai". Stovyklą suorganizuoti ir praveisti darbu buvo daug ir visa eilė šaulių buvo įtraukti, bet didžioji darbo atsakomybė ir našta teko stovyklos vadovui, Garbės šauliui Stasiui Jokūbaitiui. Kol tokių sumanių ir pasišventusių šauliškai veiklai bus, šauliai Kanadoje gyvuos.

Šaulys J. Šarapnickas
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

BENDRUOMENĖS KONFERENCIJA NEW YORKE

KANADOS LIETUVIŲ ATSTOVAI KANADOS AMBASADOJE

1981. VI. 12 KLB atstovai J o a n a K u r a i t ė , I r e n a M e i k l e j o h n , J u o z a s D a n y s i r L a i m a B e r ž i n y t ė , KLJS pirm., atsilankė Kanados ambasadoje prie Jungtinių Tautų New Yorke ir įteikė memorandumą "Žmogaus Teisių pažeidimas Lietuvoje". Jame iškelta nedavimas teisių emigruoti ir lankytis užsieniuose, tikinčiųjų persekiojimas, valdžios kišimasis į Bažnyčios administravimą, religinių patarnavimų trukdymas, neleidimas išreikšti politinių įsitikinimų. Memorandumą paruošė Kanados Visuomeninių Reikalų Komisijos narys E. Č u p l i n s k a s. /Idomu, ar buvo pažymėta ir suintensyvinotos pastangos r u s i n t i Lietuvą, kas būtų irgi Žmogaus Teisių pažeidimas, stengiantis sužlugdyti gimtosios kalbos reikšmę? Red./

Memorandumą priėmė ambasadoriaus pareigas einantis J. R. M o r d e n , kuris ilgesnį laiką kalbėjosi su KLB atstovais.

Memorandumo pabaigoje nurodoma, kad Sovietų Sąjunga yra pasirašiusi visą reilę sutarčių, garantuojančių Žmogaus Teises, ir prašoma Kanada kelti Jungtinėse Tautose, kad Sovietų Sąjunga laikytųsi savo pasižadėjimų.

Šio apsilankymo metu buvo įteikta du egzemplioriai PLB paruošto bendro memorandumo, vienas Kanados ambasadoriui, antras adresuotas JT prezidentui Kurt Waldheim'ui ir prašyta Kanados ambasadoriaus tą memorandumą jam perduoti. Ambasadoriaus pareigas einantis J. R. M o r d e n sutiko padaryti.

Vėliau ambasados pirmasis sekretorius R. L. B e l l pakvietė KLB atstovus pietų, kurių metu neformaliai diskutuota, ką praktiškai galima pasiekti Lietuvos klausimu Jungtinėse Tautose ir jos komisijose.

Susitarta, kad KLB nuolatos siųs informaciją Kanados ambasadai prie JT. Kanada dabar yra išrinkta 3 mėtais į Žmogaus Teisių Komisijos vadovybę.

PROBLEMOS LIETUVIŲ-ŽYDŲ SANTYKIUOSE IR JŲ ŠALINIMAS

Šia tema pagrindinis kalbėtojas buvo adv. Alexander E p š t e i n 'as iš Toronto. Jis yra tarptautinės žydų sąjungos "Jewish Anti-Defamation League" tarp-kultūrinės tarybos pirmininkas. Diskusijose dalyvavo didelis skaičius dalyvių.

Pagrindinės iškeltos mintys buvo: negalima kaltinti visą etninę grupę dėl paskirų asmenų nusikaltimų, bet netikslu ginti nusikaltusį vien tik dėl to, kad jis priklauso grupei. Iškilus kaltinimams kurioje nors vietovėje-mieste, turėtų toje vietoje paliešti tautinių grupių vadovai apsvarstyti atvejį ir viešai pareikšti, kad tai paskiras atsitikimas ir negalima juodinti visus tos tautybės žmones. Spauda mėgsta sensacijas ir perdėjimus. Nurodė pavyzdį Cleveland'e, kur tokiu būdu ukrainiečiai ir žydai bendromis pastangomis išlygino savo santykius. Reikia kelti teigiamus atsitikimus, kaip pav. Onos Šimaitės, Vilniaus Bibliotekos tarnautojos, kuri už pagalbą žydams, esantiems getto, pateko į koncentracijos stovyklą Dachau. Po karo ji buvo pagerbta Izraelyje ir jai paskirta pensija. Netikslu karo žiaurumų sudarytas neigiamas nuomones apie žydus ar lietuvius toliau palaikyti. Epstein'as siūlė, kad būtų neoficialiai pradėta kalbėtis su Amerikos žydų organizacijų nacių nusikaltimams studijuoti vadovais ir siūlėsi tarpininkauti. A. Epstein' o iniciatyva prieš metus New York'e įvyko pirmas neformalus pasitarimas tarp Amerikos ir Kanados Bendruomenių atstovų su žydų atstovais.

PAGALBA POLITINIAMS IR SAŽINĖS KALINIAMS

Simpoziume dalyvavo Aušra J u r a š i e n ė , Tomas V e n c l o v a ir Vladas Š a k a l y s , Moderatorium buvo Juozas D a n y s .

A. Jurašienė iškėlė informacijos svarbą, jos gavimą ir paskleidimą pasauliui spaudoje ir per radiją. A. Jurašienė dirba "Radio Liberty" tarnyboje. Didelis įvykis buvo Lietuvių Informacijos Centro įsteigimas. Jam vado-vauja kun. Kazimieras P u g e v i č i u s . Šis Centras su Radio Liberty tarnyba yra pagrindiniai informacijos šaltiniai mūsų veiksniams, kaip pav. Eltai, ir kitataučiams.

T. Venclova pabrėžė reikimą bendradarbiauti ir savo tarpe ir su kitataučių organizacijomis. Mūsų pačių pastangos iškelti savo nukentėjusius asmenis yra nepakankamos. Petkų išreklamavo tarptautinės organizacijos, ne mes. Jis buvo du kartus pristatytas Nobelio Taikos premijai. Protestai, propaganda vedama Vakarų kraštuose, tiesa, padeda mažam skaičiui, bet padeda. Ji padėjo Simui Kudirkai ir pačiam Tomui Venclovai.

Vladas Šakalys tvirtino, kad informacija kitataučių tarpe yra labai svarbu. Jo nuomone, išeivija rodo kažką nepamatuotą baimę dėl atviro pasisakymo apie persekiojimus okupuotoje Lietuvoje. Siūlė sudaryti specialią centrą politiniams kaliniams šelpti. Jis turėtų būti centralizuotas, kad šelpimas būtų suderintas, siunčiama ne tik vienam ar kitam asmeniui. Reikia šelpti ir nukentėjusiųjų šeimas, nes daugelis jų atsiduria labai blogose materialinėse sąlygose. Neduodant darbo ir buto ir kitais suvaržymais, Lietuvoje žmogus gali būti beveik badu numarinamas.

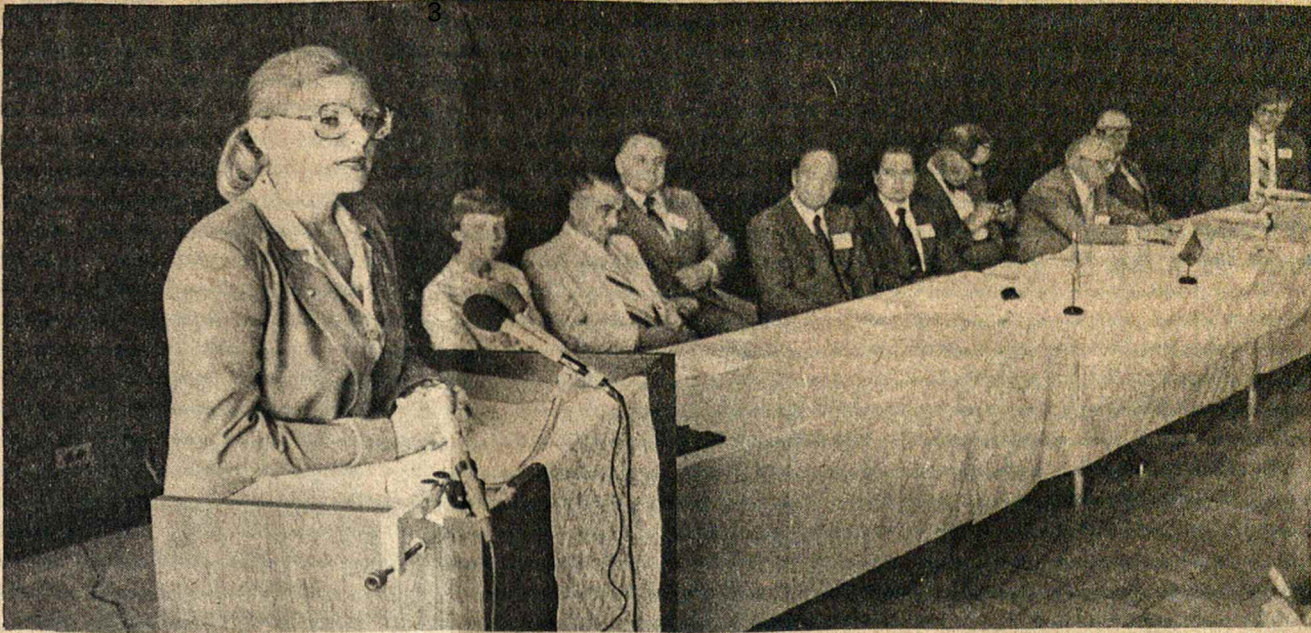
REZISTENCINĖS SPAUDOS PARODA

Bronius K v i k l y s , žymus žurnalistas ir rezistencinės medžiagos rinkėjas, paruošė parodą, kurioje buvo originalių leidinių ir nuotraukų iš Lietuvos, taip pat ir daug leidinių, išleistų už Lietuvos sienų. Tokia paroda yra išpūdinga priemonė parodyti vykdomą kovą, ypač kitataučiams.

Abi dienas paroda buvo pristatyta ir paaiškinta valdžios atstovams.

NAUJA RUSIFIKACIJOS PRIEMONĖ

Dr. Antanas K l i m a s savo paskaitoje "Taškento 1981. VIII. 12

rezoliucijos ir jų galima įtaka Lietuvos rusifikacijai" nagrinėjo tuos nutarimus, kurie dar viešai neskelbiami. Jais rusų kalba vadinamose autonominėse ir kitose "savystoviose" respublikose įvedama jau į vaikų darželius, ir bendrai rusų kalbos pamokų skaičius padidinamas. Tai turės įtakos tolimesniai Lietuvos rusinimui. Koks bus to rusinimo įtakos laispsnis dar neaišku.

INFORMACINĖ KNYGA PRANCŪZŲ KALBA

Dr. Bronius Kviklys parašė knygą prancūzų kalba "La Lithuanie et la Second Guerre Mondiale" /Lietuva ir ant-rasis pasaulinis karas/, kuri ką tik išėjo iš leidyklos Pa-ryžiuje G. P. Maisonneuve & Larose. Ji ją platins Europoje. Knygos parašymą ir leidimą finansavo JAV Lietuvių Bendruomenė ir ribotą skaičių egzempliorių ji platins Amerikoje ir Kanadoje. Knygą pristatė dr. Elona V a i š n i e n ė . Taip pat kalbėjo ir autorius dr. Kazlas. Ši knyga daugiau taikyta Europos kraštams ir ji daug padės kituose kraštuose, kur kalbama prancūziškai.

MINĖJIMAS IR KONCERTAS

Dr. Adolfas D a m u š i s , Sukiliminės Laikiniosios Vyriausybės ministeris 1941 m., skaitė paskaitą "40 metų sukakties proga nuo sukilimo", apžvelgė pasiuošimą ir eigą antrosios Konferencijos dienos vakare.

Birželio Išvežimams paminėti koncerto programą atliko solistė Angelė K a u š a i t ė iš Philadelphijos ir rašytoja, buv. aktorė Birutė P ū k e l e v i č i ū t ė iš Chicago. Skaitymas ir deklamacijos apie tas liūdnas ir herojiškas dienas buvo protarpiais palydimi muzikos ir šviesos efektais.

jvd.

IDOMUS PRECEDENTAS

Lietuvių daugumai sovietinė sistema yra nepriimtina, ir todėl nemaža mūsų at-eivių po II-ro Pasaulinio Karo atsidūrė Amerikoje. Atrodė, kad ir mus priglaudusių šalių (pav. JAV bei Kanados) vyriausybėms yra nepakeliui su ta beatodairine, diktatūrine, valstybinio kapitalizmo sistema, kuriai vadovauja Sovietų Sąjunga. Negana to, taikindami įvairias, civilizuotame pasaulyje nevartojamąs priemones, jie plečia savo pavergtų valstybių bei tautų plotą, prisi-dengdami melagingais tautų išlaisvinimo lozungais. Sovietų plačiai organizuojamas teroras ta barbariškiausia priemonė, prieš kurią nėra lengva arba netsunkiai įmanoma kovoti.

Ir štai JAV vyriausybė paskelbė, kad Libijos visi atstovybės nariai privalo per keletą dienų pasiruošti išvykti; paprastai tarient, jie išvaromi (U. S. News and World Report" — 5. 18. 1981) ir neabejotinai įrodyta, kad jie skatina teroro veiksmus. Ten rašoma, kad "Libijos diktatorius naudojant bilijonus dolerių, naudojant pajamas už alyvą, remtį įvairius trukdymus — palaikyti teroristų organizacijas visame pasaulyje". Nors Libijos diktatorius Qadhafi esąs antikomunistas, bet jis palaiko artimus ryšius su Brežnevu.

Prisiminkime tik neseniai įvykius stambiųjų atentatų, kurių metu buvo sužeistas popiežius Jonas Paulius II (5. 13. 1981), o prieš 7 savaites JAV prezidentas Reaganas. Bandoma išaiškinti pasikėsintojų ryšius, nors ypač JAV prezidento pasikėsintojo atveju siekiama užtušuoti įvykį, aiškinant bei ryškiant kokius tai nelabai vykusiai pinamus pasikėsintojo

LB ir JAUNIMO SĄJUNGOS POLITINĖJE KONFERENCIJOJE NEW UORK'e

Kalba adv. Joana Kuraitė, Kanados LB p-kė, Toliau matyti Irena Meiklejohn, KLB visuom. reikalų k-jos p-kė, A. Vakselis, New York'o Lietuvių A-kės p-kas, A. Gečys, JAV LB Visuom. Reikalų Tarybos p-kas, dr. K. Valiūnas, VLIKo Garbės p-kas, V. Kamantas, PLB p-kas, A. Simutis, Gen. Lietuvos Konsulas, V. Kutkus, JAV LB p-kas ir kiti.

Nuotr: J. V. D a n i o

MININT 40-ASIAS BIRŽELINIŲ TRĖMIMŲ IR TAUTOS SUKILIMO METINES, IŠLEISTA BROŠIŪRA ANGLŲ KALBA. APRAŠOMAS VIENAS IŠ TUKSTANČIŲ ISTREMTŲJŲ LIKIMAS. JOS PAVADINIMAS -

FROZEN INFERNO

Introduction

The following article appeared in 1979 in the second volume of the Russian publication P a m i a t (Memory). Material for this publication is collected by Russian dissidents in the Soviet Union and later sent to the West.

All we know about the author of this article, Dalia Grinkevičius, a former physician in the Village of Laukuva, is what she herself has told us in the article, and what the publication supplies in its introduction. We have not been able to find her name in Lithuanian underground publications.

Although in recent years there has been no small number of testimonies by witnesses about the sufferings of Lithuanians exiled to Siberia, this brief article by Dalia Grinkevičius probably surpasses all others in detail and horror.

He smiled calmly and said that I had made a little mistake about the three years in prison for escaping; what was waiting for me was twenty years' hard labor in the Arctic wilderness, and I myself was sealing the verdict. He handed me a piece of paper bearing my own signature. I remembered that a week before we had escaped, an announcement had been made to all the exiles that a new decree set the punishment for escaping from exile at twenty years' hard labor in the Arctic wilderness. I had acknowledged that the decree had been announced to me. Now the Yakutia MVD had sent this paper on the request of the Lithuanian MVD. Twenty years' hard labor in the katonga... I was 23 at the time. I could not even imagine it. I handed the paper back. The whole world seemed to crumble. My companion quietly waited for an answer. So this was why they had given me this farewell walk! A subtle new method — a reminder of the life which had been taken away from me, which would never be mine, but which they offered in exchange for my honor and my conscience. I asked him to take me back to prison. We returned slowly and without speaking.

After I had spent half a year in the investigatory prison of Kaunas, my sentence came from the special court in Moscow. They led me into an office where there were two Security officers and read the sentence to me: three years in prison for running away; then I would be returned to my place of exile in Yakutia. I refused to sign this sentence: "This verdict has no legal basis. According to Soviet law, exile is a form of punishment which can be imposed only by sentence of the court. I was exiled unjustly, while still a minor, having committed no crime, without a trial, just because I was born into one family rather than another. Therefore my leaving Yakutia broke no law."

"We'll force you to sign!" the MGB colonel said, and ordered that the warden be called. But when I still refused to sign, they wrote down that I had refused. Shortly afterwards, they took me, via the prisons of Vilnius and Moscow, to a place called Suchobezvodno in the District of Gorki and placed me in a labor camp where I served my three years' sentence. After the camp they brought me back, in stages over three months through the prisons of Sverdlovsk, Novosibirsk, Irkutsk and Kirensk, to exile in Yakutsk in September 1953.

Once, in I cannot remember which station of Siberia, I asked the military guard who escorted us to smuggle a letter to Beria. In this letter I asked not to be sent to Yakutsk, but to some Siberian town which had a medical institute.

A year went by. During that time Beria was shot and killed. In the summer of 1954 they summoned me to the Yakutsk MVD office and asked me if I had written to Beria.

"Yes, I wrote to him."

"Your request was turned down. But we'll let you study. Choose any town as far as the Urals. In an hour you'll get your permit," Colonel Sazonov, commander of the special section told me.

In the city of Omsk (where I arrived nine days before the entrance examinations) the MVD officers told me that I had been accepted conditionally and that if I failed the examinations, they would return me.

I passed all the examinations with a grade of "very good", but admission was determined by an entrance commission. This commission asked me why I had gone from Lithuania to Siberia in 1941. I understood: if I told the truth, despite my good marks, the institute would not accept me. I dissimulated the fact that I was a "special exile" and they did not ask to see my pass, which I never had. After three months of studies, the institute's Party section called me in and attacked me as a serious offender, "You got into the Institute through deceit." I answered, "You forced me to tell lies. The Constitution gives me the right to education, but if I had told the truth, you wouldn't have accepted me."

In 1956 I was allowed to return to Lithuania and continued my studies there in the Kaunas Medical Institute, where I finished in 1960 with honors. I was sent to work in a rural hospital.

All that time my mother lay in her strange grave about which no one knew. The search for her was abandoned as hopeless. After the twenty-second Party Congress (during which Stalin was demythologized—Tr. Note) of the Party, the time had come to consider her re-burial. I went to the Kaunas KGB office with a petition. I showed them my mother's burial site and asked them for a permit for exhumation. My petition came as an unpleasant surprise for the KGB. They felt they were somehow amazed, confused and wanted to conclude the matter as quickly and as quietly as possible.

The exhumation was carried out by the office of the City Attorney of Kaunas under the supervision of Professor Nainius, Director of the School of Forensic Medicine with a group of medical students participating.

On February 13, 1963, relatives and friends attended my mother to her final resting place, in the Kaunas cemetery, on the shores of the river Neris.

July 1976

Iš lietuvių į anglų kalbą vertė dr. Milda D a n y s

/Šią brošiūrą mūsų studentai galėtų išdalinti kolegijų, universitetų bibliotekų skaityklose. Faktai autentiški/.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRĄŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI

J. V.

3 psl.

Lietuvių Išeivijos Operos Sukaktuvinis Spektaklis

Lietuvių Operos išeivijoje 25 metų darbo sukaktis buvo pažymėta tikrai nepaprastai. Idomios savo apžvalginio turinio programos išangoje Lietuvių Chicago Operą sveikina, skelbdama proklamaciją, Chicago miesto merė Jane M. Byrne, kuri yra Operos Garbės Pirminkė:

Proclamation

WHEREAS, the Lithuanian Opera Co, Inc. is a non-profit organization founded in 1956 to preserve and foster the musical and artistic traditions begun by the National State Opera in independent Lithuania in 1920; and

WHEREAS, although the Lithuanian Opera Company has an amateur status, many of its members and soloists have professional singing careers, and has staged over past 25 years such well-known works as La Traviata, Carmen, The Elixir of Love, Faust and Aida; and

WHEREAS, in honor of its 25th anniversary, the Lithuanian Opera Company will present the U. S. premiere of Ponchielli's I Lituani at Maria High School on June 13, 14 and 20; and

WHEREAS, written by the composer of La Gioconda, I Lituani is the story of Lithuania's struggle for freedom against the Teutonic Knights during the Middle Ages; and

WHEREAS, the world premiere of I Lituani took place in La Scala Milan in 1874 and the opera has not been performed in 91 years; and

WHEREAS, the Lithuanian Opera Company has chosen to present I Lituani to illustrate and emphasize that the idea of freedom is still alive in Soviet-occupied Lithuania and in the hearts of Lithuanians around the world;

NOW, THEREFORE, I, Jane M. Byrne, Mayor of the City of Chicago, do hereby proclaim June 13, 14 and 20, 1981 to be LITHUANIAN OPERA COMPANY DAYS IN CHICAGO and urge all citizens to take cognizance of the events arranged for this time.

Dated this 7th day of April, 1981.

Jane M. Byrne,
Mayor

Lietuvių Opera paskelbė tokio turinio padėką: Chicago Lietuvių Vyrų Choro Valdybos posėdyje, dalyvaujant visiems valdybos nariams - Vytautui Radžiui, Leonui Bildešui, Vytautui Gutauskui, Pranui Oliui ir tuometiniam dirigentui Vladui Baltrušaičiui, buvo nutarta pirmą kartą statyti operą ir pradėti visus reikalingus pasirušimus Verdi "Rigoletto" operos pastatymui.

Tada prasidėjusi mūsų operinė veikla, tebesitęsia ir šiandien. Su Ponchielli "I Lituani" operos pastatymu, minime dvidešimt penkerių metų Lietuvių Operos sukaktį.

Tų 25-rių metų laiko tekmėje pastatėme 24 operas, kurių buvo 78 spektakliai, surengėme žuvusiems už Lietuvos laisvę pagerbti Verdi "Requiem" ir atlikome daug koncertinių dainavimų.

Ačiū visiems Operos mecenatams, kurių finansinėmis aukomis tebuvo galima šią meninę bei kultūrinę veiklą tęsti.

Nuoširdus ačiū Operos vadovams, dirigentams, režisieriams, chormeistrams, akompaniatoriams, solistams, dailininkams, choristams, baletininkams, apšvietėjams, žurnalistams, Tėvams Jėzuitams, radijo valandų vadovams, talkininkams ir visiems, bet kuo prisidėjusiems, kad šiandien galime švęsti šią sukaktį.

Ačiū lietuvių visuomenei, kuri visad gausiai lankė operų spektaklius.

Visad būsimė dėkingi daugeliui gerų širdžių, kurių čia visų išminėti neįmanoma, kiti jau ir amžinybėje, tačiau jie visi padėjo, kad mūsų Opera išsilaikytų tiek metų.

Visa buvo skirta didesnei Lietuvos garbei ir lietuvių vardo kėlimui kitų tautybių tarpe.

Mūsų Opera dirba su Chicago Lyrinės Operos orkestru ir yra gerai žinoma amerikiečiams. Jie stebisi mūsų Operos darbo našumu, tobulėjimu, patvarumu. Mes irgi stebimės, didžiuojamės ir linkime, kad atsirastų dar 25-iesiems metams gerų balsų, gabumų, ir nemažesnio pasiryžimo.

Šio veikalo meno vadovai: Dirigentas - Alvydas VAŠAITIS, režisierius - R. Paul WILLIAMS, scenos produkcija - Kazys OŽELIS, choreografė - Violeta KAROSAS, dirigento asistentas - Arūnas KAMINSKAS, chormeistrai - Alfonsas GEČAS, Emilija SAKADOLSKIENĖ, meninė priežiūra - Vladas VIJEIKIS, scenos reikalų vadovas - Jonas PARONIS, apšvietimas - Dennis MAE.

Operos Valdyba - pirmininkas - Vytautas RADŽIUS, vicepapas - Vaclovas MOMKUS, vicepapas - Rūta GRAUŽINIENĖ, vicepapas - Jurgis VIDŽIŪNAS, sekretorė - Valerija ŽADEIKIENĖ, išdininkas - Algirdas PUTRIUS, narė - Evelyn OŽELIENĖ. Revizijos Komisija - pirmas - Gediminas KAZĖNAS, vicepapas - Zenonas PAŠKUS, sekretorė - Jonė BOBINIENĖ.

Libretto - Antonio Ghislanzoni, kuris buvo paveiktas Mickevičiaus veikalo Konradas Valenrodas veikėjų. Vertė į lietuvių kalbą poetas ir žinomas libretistas bei vertėjas, buvęs nepriklausomos Lietuvos solistas, Stasys SANTVARAS.

tinų šaligatvių. Pro langų kiaurynes plevėna apdraskytos užuolaidos.

Po tilto iš vandens kyšo nukritusių medžio ir geležies gabalai. Keli pabėgėlių vežimai sustoję prie išsprogdinto tilto, nežino kas daryti.

Netikėtai susitinku Vitalijų ir Joną, kurie irgi nėra apsisprendę ką daryti - trauktis atlikti. Jie galvoja, geriau - sia laikinai pasitraukti į Niūronių miškus, dienai ar kitai, o vėliau matysią. Taip ir išsiskyrėme, buvę geriausi jaunystės draugai. Šautuvus ant pečių užsimetę, patraukė jie paupiu prieš srovę, pro malūną Paliūnės Niūronių link. Ne teko Vitaliaus daugiau niekur sutikti, tik po keletos metų sužinojau, kad buvo vedęs ir žuvo tragiška mirtimi prie Molėtų...

Atvykę partizanai skubotai sumeta iš netoliese esančios lentpiuvės lentas ant išdraskytų tilto skylių, laikinai padaro jį pravažiuojamą.

Apie 10 val., liepos mėnesio 12 dieną vilkstinė susidedanti iš Anykščių Partizanų Rinktinės, Anykščių policijos, kaikiurių jų šeimų narių, pėsčių, raitų, dviračiais ir vežimais važiuotų persikelia per tiltą ir pajuda vieškelio Troškūnų, Panevėžio link. Visai vilkstinei vadovauja Anykščių Partizanų vadas kapitonas Kardas.

Prie jų jungiamės ir mes. Aš, brolis, Juozas ir Alfonsas. Netikėtai sutinku Praną iš Užupiečių, ant greitųjų parąšau keletą žodžių namiškiams, kad žinotų kuria kryptimi mes nueiname ir prašau, kad perduotų.

Kylame į kalną, baigiasi gatvės grindinys. Sunkiai rieda perkrauti vežimai, prunkščia arkliai. Virš mūsų pakyla tirštą dusinantį dulkių gubtas. Lenkiame paskutinius gatvės namus, pro apdulkėjusius langus mus lydi pažįstami veidai. Darželiuose - lietaus ištroškusios gėlės, daržų patvoriais - įraudusios vyšnios. Žaliuojančiais viršūnių vainikais atsiskiria kalnelyje pasodinti septyni Baranausko beržai.

PARTIZANŲ KELIAIS

Nuo kelio išsišakojimo, dalis mūsiškių - apie trisdešimt vyrų - atsiskiria ir nueina Kovarsko kryptimi, žadėdami vėliau ties Raguvėle vėl susijungti.

Nuo aukštumos žvelgiu atgalios į antroje upės pusėje pasiliekančius gimtuosius Anykščius. Su kiekvienu žingsniu jie tolsta nuo manęs. Krūtinėje sunkus atsiskyrimo jausmas.

Paskutinį kartą slėnio vingyje sužvilga mėlynoji šventosios upės juosta. Medžių žalumoje pranyksta Užupiečių, Jurdžio ir Jaunydių namai. Su kiekvienu pėda tolsta geltonieji smėlio kalneliai, žalieji pušynėliai, aukštieji bažnyčios bokštai.

Lenkiame dulkėtus vieškelio akmenis, lenkiame pakrypusius pakelės kryžius ir saulės pribrandintas, šviežia du-

Pagrindines roles ši kartą atliko po du asmenys: po pietiniame spektaklyje buvo proga pasireikšti kitam solistui.

Pasirodymo tvarka - Viltentis - Jonas VAZNELIS ir Vytautas PAULIONIS, Aldona - Dana STANKAITIS ir Nerija LINKUS, Erdvilis - Algirdas BRAZIS ir Algis GRIGAS, Kernius - Stefan WICIK ir Rex EIKUM, Germanas - Bernardas PRAPUOLENIS, dainius Vilnius - Margarita MOMKUS.

Prologo piešinys - Vladas VIJEIKIO, dekoracijos italo Sormani, kostiumai - Anthony Stivanello ir baletui - Violetos KAROSO.

/ bus daugiau /

AKADEMINIAME RYGOS RAINIO DAILĖS TEATRE DIDELIO PASISEKIMO SULAUKĖ Just. MARCINKEVICIAUS VEIKALAS "MINDAUGAS".

Juozas Šilėnas

VEIDU I ŠIAURĘ

/Ištrauka iš ruošiamos spaudai knygos/

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

ARTĖJANČIO SIAUBO ŽENKLE

/ tęsinys /

3 -

Aukštame bažnyčios bokšte keliais dusliais dūžiais suskamba varpas. Kurtūs jų atodūsiai nuplaukia gatvių akmenimis. Iš skersgatvių išnyra kelios moterėlės ir nuskuba bažnyčios link ieškomos pagubos ir vilties.

Daugumas namų durys užrakintos, langinės uždarytos. Jokio žmonių judėjimo. Nejauci tyluma gula ant namų ir gatvių, net ir medžiai nejuda.

Išsiskirstome. Užsuku į savo butą pasiimti kuprinės. Buto durys išplėtos, naktį kažkieno būta viduje. Viskas išvartyta, išmėtyta. Greičiausiai buvo praeinantieji vokiečiai, nes atrodo ieškota maisto. Kuprinė į kurią buvau susidėjęs renkalinguosius daiktus, randu išdraskytą, bet nei pistoletas, nei šoviniai nepaliesti.

Džiaugiuosi, kad naktį bute nenakvojau - tikriausiai būčiau turėjęs didelį nemalonumą...

Rytmečio saulė rieda į dienovidį, darosi tvanku. Senam šakotam medyje, prie inkilėlio klegą špokų porėlė. Gatvės grindiniu rieda pravažiuojančių pabėgėlių vežimai. Į namų mūro sienas atsimuša iš tolumos atplaukiantieji duslūs sprogimų garsai, stipresni kaip praėjusiom dienom. Pabėgėlių žiniomis, rusai jau esą tarp Utenos ir Anykščių.

Skubotai pas mane užšoka Alfonsas, praneša, kad policija ir partizanai renkasi prie valsčiaus ir Šaulių Ramovės namų ir ruošiasi apleisti Anykščius, klausia kas daryti. Esame trys: aš, brolis ir jisai. Sunku apsispręsti. Nutariame laikinai nors šiek tiek pasitraukti, o vėliau matysime.

Skubu į policijos būstinę, tikėdamas ką nors aiškesnio sužinoti. Ištikrųjų ir policija ir partizanai kiekvienu momentu yra pasiruošę išvykti, vežimai paruošti. Jų žinomis padėtis kiekvienu momentu darosi pavojingesnė. Paskutiniai vokiečių kareiviai pasitraukė naktį, kurie susprogdino tiltus. Padėtis aiški - pasipriešint ginklų prieš reguliarią rusų kariuomenę yra neįmanoma.

Miesto Prezidento Antano Smetonos tiltas sprogimo sukiliai sužalotas, išplėštas vidurys grindinio. Artimesnių namų langų stiklai nuo sprogimo išbyrėję, čerš ant cemen-

na kvepiančias prie žemės linkstančias geltonas rugių varpas. Naujai sukeltomis dulkėmis užklojame nuvytusią pirmą mūsų praėjusių sumintą pakelės žolę...

Šimtą kartą žvelgiu atgalios į gimtosios žemės gabalėlį, kur liekasi mano artimieji - motina, seserys, brolis, ir mylimos pirmo pavasario pražydusios mėlynos akys. Ir man skirtoji amžinosios ramybės vieta smėlio kalnelyje...

Neverkit motinos, seserys neliūskit, kiekvienas mūsų savo širdyse išsinešam sugrįžimo priesaiką. Mes grįšime. Bet ar visi? - klausiu pats savęs. Ranka stipriai spaudžiu per petį permestą ginklą, geriausią likimo draugą.

Vilkstinė, lyg čigonų taboras, juda pirmyn daug kartų eitu važiuotu keliu Troškūnų link. Laukuose žmonių nematyti, nesimato ir besiganančių gyvulių - jie suslėpti.

Iš netoli esančių vienkienų prie mūsų jungiasi nauji vežimai. Juos išlydi artimieji, ilgai jiems mojuoja skarelėmis, kepurėmis siunčia "laimingo kelio" atsisveikinimus. Sudiev - atsakomė ir mes rankų mojavimais jiems, - iki pasimatymo.

Praeiname Vilkonių kaimą, dešinėje pasilieka Krivinska, kuriuose laikinai yra apsistoję namiškiai. Kažin ar žino kad mes pro juos praeiname, - klausiu šalia einančio brolio. Kažin, kažkas ten moja į mus, ar ne Emilija, - klausia manęs - ir abu tikėdami atsakome, kad tai ji.

Pirmasis poilsis Peniankų kaime. Dienos kaitra jau spėjo visus išvarginti. Godžiai geriame šaltą šulinio vandenį. Girdomi arkliai. Prie šulinio spūstis.

Pajudame toliau. Nuo mūsų, negalėdamas pernešti atskyrimo pasitraukia Alfonsas. Jisai grįžta atgal į Anykščius prie paliktosios šeimos. Savo gerą naują vokišką šautuvą palieka vienam iš mūsų.

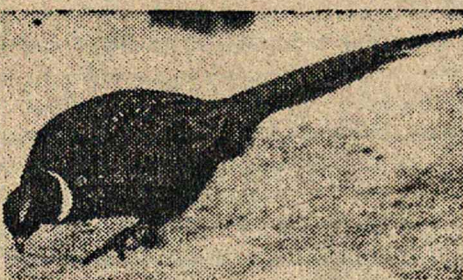
Keturiese, - aš, brolis Vytautas, Jonas ir Juozas sudarome savo grupę. Jokų važiuavimo priemonių neturime, einame pėsti. Pėsčius slegia kuprinės, nors jos ir nesunkios, palyginus su buvusiomis kariuomenėje, bet nepratusiems sveria švino svoriu. Jaučiame nuovargį. Kiek atsiliekame, einame su švenčioniškiais - jie puikūs vyrai. Daugumas važiuoti paima ir mūsų kuprines, kiek atsikvepiame.

Priekyje vilkstinės kažkas bando užtraukti dainą, bet neradęs pritarėjų - nutyla.

Užpakalyje, horizonte išnyksta paskutiniai Anykščių bažnyčios bokštų taškai. Tolumoje skęsta aukštieji Liūdiškių ir Storių pilikalnių kontūrai, kairėje Egliakalnio aukštumos miškų žaluma. Dešinėje lengvai banguojančių laukų plotai, priekyje artėjantis Montvilos miškų masyvas. Dangaus skliautas apsidengia, nusibarsto lengvais pūkiniais debesėliais. Tvanka ir dulkės gula ant mūsų išprakaitavusių veidų.

IŠ PADANGĖS MIELOS

/Iš spaudos kamp. Lietuvoje ir Išeivijoje/Parinko J. P.-lis.

Fazanas

FAZANAI — ŪKIO PUOŠMENA

Fazanai — vieni gražiausių paukščių Lietuvoje. Stebina patinėlį spalvų harmonija — vyrauja oranžinė ir auksinė su įvairiais atspalviais. Kojos su aštriais penktiniais, iš kurių ilgio sprendžiama apie paukščio amžių. Patelės pilkai rudos su tamsiomis dėmelėmis. Laisvėje jos sudeda po 10-12 kiaušinių ir peri. Ūkio sąlygomis, kai kiaušiniai renkami, sudeda iki 36-40 kiaušinių. Patinėlis sveria 1,2 kg., patelė — apie 900 gramų. Gamtoje fazanus lengva pažinti iš ilgos, pleišto pavidalo uodegos.

Fazanai paplitę daugelyje šalių. Pokario metais jų auginimu rūpinosi kai kurie gamtos mylėtojai, bet jų pastangų buvo per maža. 1974 metais Mariampolės (dabar vad. Kapsuko) rajone įkurtas Šunskų valstybinis medžioklės ūkis sufazanų ferma. Ūkio paskirtis — aklimatizuoti ir tirti fazanų veisimą laisvėje. Čia išperinti fazaniukai po vieno ar dviejų mėnesių parduodami. Noriai perka ir sėkmingai augina fazanus Kauno, Šakių, Lazdijų ir kitų rajonų medžiotojai.

Šunskų valstybiniame medžioklės ūkyje auginamas nepaprastas fazanas ir jo porūšis — juodasis fazanas. Šiomet bus auginama 17 tūkstančių fazaniukų. Medžiotojų draugijos galės įsigyti apie 8 tūkstančius jauniklių.

Pavieniai gamtos mylėtojai birželio, liepos mėnesiais gali pirkti fazanų kiaušinių, kuriuos gali sėkmingai išperėti naminiai paukščiai. Paukščiukai išsiritę po 24-25 parų. Fazaniukai lesinami ir auginami, panašiai, kaip viščiukai. Lesalas turi būti baltymingas, turtingas vitaminų, mineralinių medžiagų ir mikroelementų.

Pasibaigus inkubacijai, liepos, rugpjūčio mėnesiais ūkis parduos suaugusius fazanus, kurie labai papuošia ūkį ir sodybą, naikina augalų kenkėjus. Jų mėsa ir kiaušiniai tinka maistui.

DAUGIAU KOMUNISTŲ — MAŽIAU DUONOS

Šių metų pradžioje Vilniuje įvykusiame Lietuvos komunistų partijos XVIII suvažiavime partijos I-sis sekretorius P. Griškevičius padarė ilgą pranešimą. Jis pasakė, kad nuo praeito suvažiavimo respubli-

kos partinėje organizacijoje narių padaugėjo 25 tūkstančiais. Šiuo metu organizacijoje yra 171 tūkstantis Sov. Sąjungos komunistų partijos narių ir kandidatų.

Bet respublika neįvykdė žemės ūkio produktų gamybos penkmečio plano. Respublika pardavė valstybei mažiau negu buvo planuota cukrinių runkelių, linų pluošto, gyvulių ir paukščių.

Kai kuriuose ūkiuose ir rajonuose žema žemdirbystės kultūra, nepakankamai duodama organinių trąšų, neracionaliai naudojamas kiekvienas žemės hektaras. Negalima vien objektyviomis priežastimis pateisinti karvių produktyvumo sumažėjimo. 1980 m. respublikoje vidutiniškai iš vienos karvės primelžta tik 2942 kg. pieno.

Svarbiausia susidariusios padėties priežastis gauta silpna pašarų bazė, atskirai imant nepakankamas grūdų stambiųjų ir sultingųjų pašarų gamybos lygis. Nė vienais dešimtojo penkmečio metais nepavyko įvykdyti grūdų, silosos ir pašarinių šakniavaisių gamybos planų.

P. Griškevičius iškėlė reikalą skatinti gyvulininkystės produktų gamybą gyventojų asmeniniuose pagalbinuose ūkiuose. Naujas vyriausybės potvarkis tuo reikalu, pagal P. Griškevičių, bus labai naudingas.

NUSIKALTĖLIAI...

... Buvo apvogti Panevėžio miesto Respublikos gatvės gyventojai Bučinskai. Pagrobta 1300 rublių. Nusikaltėlis (ar nusikaltėliai) jokių pėdsakų nepaliko. Bet taip atrodė tikiš pirmo žvilgsnio. Kruopščiai apžiūrėję milicijos darbuotojai vis dėlto aptiko pėdsakus. Buvo įtarta Zinaida Grachauskienė. Tačiau ji neprisipažino vogusi. Tuomet savo žodį tarė ekspertai. Z. Grachauskienė, sužinojus ekspertizės rezultatus, prisipažino. Vagilė neišsisuko nuo bausmės, jai atimta laisvė trejiems metams.

Panevėžio rajono Berčiūnų ryšių skyriaus laidininkas Alfredas Venslavičius, mokėdamas pensijas, suklautojo Prano Mikšio parašus ir pasiėmė jo pinigus. Nusikaltėlis bandė išsiginti. Kokia buvo ekspertizės išvada? Parašai kaip tik suklastoti Venslavičiaus ranka. Laidininkas sėdo į nusikaltėlių suolą ir buvo nubaustas.

Panevėžio ekspertai atliko daug ekspertizų, padėjo išnarplioti painius nusikaltimus, o nusikaltėliai priremti įrodymų, neišvengė bausmės.

● Keista, kad padaugėjo vagišių, įvedus "pažangią tvarką" okupantams...

Šešiakamienė eglė.

NIKODIMAS NORI KAKAVOS

Eugenijus Ignatavičius

/ tęsinys /

Jis pasispjau do delnus ir paleidžia kirvį į darbą. Marė peržengia tvorą ir švelniai paliečia įkautusį Nikodimo petį, kuris toks liesas, kad kiauurai persišviečiantys sąnariai, rodo, ims ir išners į paviršių.

— Eikime, Nikodimėli, o paskui — visi į pievas, — suploninus liežuvį, meilina si ji.

— Kai išvirs kakavos, tada pašauk, būtinai ateisiu, — pareiškia Nikodimas, bė perstojo išindamas rąstą.

— Jezaumarija, — kaip nuo ugnies atšoksta Marė, — bus tos kakavos: nueinu į krautuvę, priperku — ir užplikinsiu kibirą, galėsit tuškinti kaip veršiukai. Eime, žmogau, kol karštos bulvės, su sviestu toks skanumas. Eime: — ji griebia lengvutį it plunksna Nikodimą už pusiaujo ir atplėšia nuo rąsto, kad šis nespėja ir aiktelti. Nutempia prie šulinio ir išspraudžia į rankas muilą.

— Prauski. Še rankšluostis, ir jokių kalbų, — sudrausmina Marė.

— Apsimaustum kelnes beždžionžmogi. Kaip aš dabar sėsiu už vieno stalo? — pareiškia senė.

Nikodimas kaip smūgio ištiktas sustingsta vidury kiemo ir, pervėręs senę aštrių žvilgsniu, nueina į trobą.

— Patylėtum, kerėpla, — pagrumoja marti. — Vieną dieną gavau, ir tą pačią prasiitrinsiu namie.

Nikodimas tuo tarpu jau velkasi švariais marškiniais, pasiriša kaklaraištį, girdi, jis esąs išsilavinęs, inteligentiškas žmogus, ir jeigu damoms nepatinka jo sveikas kūnas, jis galės pridengti jį skudurais.

— Eikš, eikš, Nikodimėli, neklausyk tos kvailės, — mėgina perkalbėti Marė. Tačiau šis nieko negirdi ir nustypčioja į skiedryną.

— Ar nerandi ko, Nikodimėli? — teiraujasi Marė.

— Nebe, — atsiliepia Nikodimas, — kelnį nerandu, kad jas kur galas, čia ant tvoros, pasvėriau, ir kaip įvandenį.

— Kaip tai nerandi? Negali būti. — nustērsta Marė ir pastekinė nukiusnoja į malkinę.

— Šitokios kelnės buvo, angliška bovelna, po šimtą rublių už metrą, siuvo Jofė, geriausias miesto siuvėjas, ir šetau, kas galėjo pagalvot — vidury dienos nuošaliame kaime. — aimanuoja Nikodimas.

— Tegu pažituri ten, kur šlyt tupėjo, — įsikiša savo trigrašį Rozalija.

— Štai kas pavogė. Štai — iš akių matau! užsipuola Nikodimas senę.

— Reikia man prišvinkusių pliudrių. Šitoks auksas, pamanyk!

— O tu sėsk ant kaladės ir gerai pagalvok: gal pas Rudaitį palikai, kai buvai nuėjęs dalgio kalti? Gal vakar vakare? O gal stancijoje, sode ar kur? — nejuokais susirūpina Marė.

— Tu nori pasakyti, kad aš be kelnų ir atvažiavau, — širšta Nikodimas ir ima griozti po sukrautus bičių avilius.

— Į ieškojimus įsitraukia ir senė, ji kilnoja kiemo lentgalius, net sodo akmenėlius, tarsi kelnes būtų pagriebęs koks sliakas ir įtempęs į urvelį. Nusviedęs ant tako kaklaraištį ir marškinius, Nikodimas ima plūstis: niekas gyvenime iš jo nėra nieko pavogęs, niekur nieko nebuvo užmiršęs, o dabar, vidury dienos, prie visų akių turėjo prapulti vienintelės kelnės, su kuriomis jis viešėjo Balkanuose ir Kryme, ketino nukakti į dainų šventę, aplankyti sesers svainio vaikus, jos dukrą Lukreciją, pabuvoti šiluvos ataiduose... Buvo tokios švelnios ir dailiai prie kūno glundančios kelnės, kurių neėmė jokie dažai ir smalos — galėjai skalbti ir virinti, puikiausiai laikė kantą ir ryškią samaninę spalvą, o dabar šitam tamsuolių vagių krašte toks nepakeičiamas drabužis turėjo dingti. Kas kitas, jei ne persenusios iškvakusios bobšės sumanė pasityčioti iš seno garbingo žmogaus ir jo šventų relikvijų, už kurias muziejus siūlė didelius pinigus.

— Nėra ko rizinti, ponja Rozalija. — suūkščia Nikodimas. — Jeigu per valandą neatsiras mano drabužis, aš

PASKAITYKIME VAIKAMS MŪSŲ LIAUDIES PASAKŲ !!!

CFMB
RADIO 1410 MONTREAL
LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
KIEKVIENA ANTRADIENI nuo 11.30 iki 12v. nakties
PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P. Q. Tel: 669-8834

KREMI VEIDRODŽIAI

TIKĖJIMO GALIA...

Cohenas ir Abrahamsas nuvažiojo į Izraelį atostogų ir vieną vakarą Tel Avive nuėjo į naktinį klubą. Didžiąją programos dalį tą vakarą užpildė komikas, kuris kalbėjo tik hebrajų kalba. Cohenas sėdėjo tylėdamas, o Abrahamsas po kiekvieno juoko vis nepaprastai kavatojosi.

— Nežinojau, kad tu supranti hebrajiškai, — sako jam Cohanas, kai komikas baigė programą.
— Nesuprantu, — atsakė Abrahamsas.
— Na, tai kaip čia atsitiko, kad tu po kiekvieno anekdoto vis šitaip smarkiai kvatojaisi?
— Aš tikėjau, kad jo anekdotai juokingi.

galiu jus paduoti į teismą. Žinokit, kišenėse buvo mano pasas, vedybų liudijimas ir šventinis kvietimas į vyriausybę tribūną. Taip, taip, jums prisieis turėti reikalų su aukštesne valdžia.

— Sakiau, kad prie ūkio darbų apsimaustum mano vyrona bašniko čerkesines, — nejuokais išsigąsta Marė.

— Kai man bus amžinatilsį, tai tada galėsite apmauti ir savo sulipusiais sijonais, tamsta! — pamėlynavęs iš pykčio ir bejėgiškumo, kertasi Nikodimas.

— Tu gąsdink melžėjas savo pliku dzinguliuku, o ne mus! — iki ašarų švykšdama, senoji prunkščia į kumštį.

— Kai duosiu kirvių ir tarpuragę, tai kitaip paprunkštąsi, — įniršta Nikodimas ir pastveria kirvį.

— Na, na, — atatupsta traukiasi senoji, — žiūrėk, kad paskutiniųjų nepamestum.

— Eik ir ganyk špokus, o ne... — vėl užsimoja kirviu.

— Vaje. Kalakutai pusryčius ryja! — suklinka marti ir pasileidžia vaikyti paukščių, pilku debesiu apgulusių stalą.
/bus daugiau/

K. Strikaitis

PIJOKĖLIO KAD NEBŪTŲ, KARČEMĖLĖ TUOJ SUGRIŪTŲ

Vienas amerikietis dr. T. R. Van Dellen savo straipsnyje pavadintame "Greatest drug woe to health alcohol" rašo: Iš 70 milijonų asmenų JAV-se, geriančių alkoholį, apie 10% yra pripažinti alkoholikais, o likusieji nuošimčiai asmenų yra potencialūs, tai yra gali alkoholikais tapti, nes visi alkoholikai tokiais iš karto nepasidare.

Senovės kinų išmintis sakė: "Pirma žmogus paima alkoholį, o paskui alkoholis ima žmogų". Alkoholis tikrai paima žmogų, pakeisdamas visą jo saviąją, galvosena ir elgesį. Alkoholis yra kaltininkas daugybės ligų, būtent: vočių (ulcerių), gastritų, kroniško pancreatitų, komplikacijų kraujuje ir kaulų smegenyse, kepenų ligų (circhosis), kūno dalių drebinimo — rankų, pirštų, mirkčiojimų, raumenų truktelių (delirium tremena) ir t. t. Taip pat alkoholis žaloja širdį ir naikina celes smegenyse. Alkoholikas beturi menką atsparą prieš užkrečiamas ligas ir bendrai turi trumpesnę amžių už negeriančius — nuo 2 iki 10 metų.

Statistiniais duomenimis yra nustatyta, kad pas alkoholikus yra 60 kartų daugiau savižudybių, kaip pas jo negeriančius. Vien JAV-bėse, kiekvienais metais, susisiekiimo nelaimėse žūsta apie 10,000 žmonių vien tik nuo alkoholio perdidelio naudojimo.

Nustatyta, kad pavojingiausia alkoholiku tapti tarp 25-45 metų amžiaus, o tie, kurie išgyvena be alkoholio iki 45 metų, alkoholikais nebeatampa; tačiau pastebima, kad alkoholis pensininkų tarpe padidėja.

Ouebec'o Laval'io universitete kardiologijos instituto direktorius dr. Ives Morin, žymus širdies ligų specialistas, pareiškė: pagaliau jau yra nustatyta staigios mirties priežastis, 25 žmonių, kurie buvo mirę Kvebeke apsinuodijdami kobaltu.

Spaudos konferencijoje Calgary mieste (Alberta), dr. I. Morin yra pasakęs, kad po to, kai Kvebeko bravoras visą įtartą alų išpylė laukan ir tolimesnei alaus gamybai kobalto nebevartojo ir, vėlesniame laikotarpyje panašius apsinuodijimų nebuvę pastebėta. Kaip alaus mėgėjai prisimena, tais metais Kvebeke bėgėdami alų staiga mirė 25 žmonės. Kiti 25 kvebekiečiai sirgo panašiai, kaip tie 25 mirusieji, bet vėliau pasveiko.

Dar toliau dr. Morin pastebėjo, kad kobaltą alaus gamybai vartoja daug kitų "mažų bravorų", pirmiausiai priminė Omahą ir Indianapolį, kurių bravorėliai tų metų pavasarį turėjo panašių bėdų...

Kvebeke, tie 25 mirusieji žmonės didesne dalimi mirė nuo smūgio (shock). Panašūs apsinuodijimai alumi buvę pastebėti tarp 1965 m. rugpjūčio ir 1966 m. kovo mėnesių, bet mirimai padidėjo, kai bravoras alaus atsargą kovo mėnesį išpylė laukan. Dr. I. Morin pasakė, kad buvę nustatyta, jog tame aluje buvo šimtą kartų daugiau kobalto kaip kitose alaus gamybose, bet ir tas kiekis buvęs legaliai leidžiamo kiekio ribose. (Legaliai kobalto leidžiama aluje vartoti pusantros dalelės viename milijone dalių.

Tie 25 žmonės, kurie galėjo, ištyrus buvo rasti beturį žymiai padidėjusias širdis ir nepaprastai sugadintus širdies raumenis. Mirusieji, padarius medicinišką tyrimą, parodė turėję žymiai pažeistas kepenis ir toli pažengusį gastro-intestininio trakto (grobų) uždegimą bei širdies raumenų celių sugadinimą taip, kai daugumas tų celių buvo tapusios "tušti kiaučiai".

Dr. I. Morin pasakė, kad panašios išvados buvo gautos praktikuojant (tokiu alum girdant) kiškus, varles ir viščiukus...
/bus daugiau/

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS,
JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ, A. A. (ALCOHOLICS ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENI, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.,
8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMIBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namu), 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

16 1/2% už 90 dienų term. ind.
16% už 6 mėn. term. indėlius
15% už 1 metų term. indėlius
12% už 3 metų term. indėlius
14% už pensijų ir namų planą
14% už specialias taup. sąsk.
11% už taupymo sąskaitas
6% už čekių sąskaitas (dep.).

IMA:

17 1/2% už asm. paskolas
16 3/4% už mortgičius

AKTYVAI virs 28 mil. dolerių

Asmeninės paskolos duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virs 19 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:	
Pirmadieniais 10 - 3	90 dienų termin. indėlius 16 1/2 %	
Antradieniais 10 - 3	term. indėlius 6 mėn. 16 %	
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 1 metų 15 %	
Ketvirtadieniais 10 - 8	term. indėlius 3 metų 12 %	
Penktadieniais 10 - 8	pensijų s-tą 14 %	
Šeštadieniais 9 - 1	tapomąją s-tą 11 %	
Sekmadieniais 9.30 - 1	spec. taup. s-tą 14 %	
	depozitų-čekių s-tą 6 %	
	DUODA PASKOLAS:	
	asmenines nuo 18 %	
	mortgičius nuo 17 1/4 %	
	ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.	

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal sutaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Par-duodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

chicago

Audimo Kursai LTI Chicago, s skyriuje. Nuotr. A. Janulos

TAUTODAILĖS INSTITUTO SKYRIUS CHICAGOJE

Sėkmingai veikia Lietuvių Tautodailės Instituto skyrius Chicagoje. Jam šiuo metu priklauso 36 nariai. Jo programa ir veikla domisi ne tik moterys, bet ir vyrai. Valdybos pirmininkė ir kursų vedėja yra Aldona VESSELKIENĖ, išdininkė—Julija SMILGIENĖ, archyvininkas—Kazys BALTRAMAITIS, spaudos ir informacijos reikalams—Marija KRAUCHU-NIENĖ, parengimų ir kt. reikalams—Paulina VAITAITIENĖ.

Nuo š. m. vasario mėn. iki vasaros buvo prarastos dvi audimo sesijos, trukusios po 7 savaites kiekviena. Nuo š. m. rudens numatomi audimo kursai šeštadieniais tautinių drabužių audimas.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — "TAVO REIKALAS",
JEIGU NORI NUSTOTI — "MŪSŲ".

ATEIK I LIETUVIŲ AA (ALCOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENI, 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd.
ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v. v.
SKAMBINKIT : 487-5591

toronto

popietė
savuose namuose

A. LUKOŠIUS

MES IŠTROŠKĖ TIKROS VASAROS

(Laiškas)

"Sveikiname visus su geriausiais linkėjimais. Čia pas mus visas po senovei. Prasidėjo tikra vasara. Jums gal net keista, kad aš vis dažnai rašau apie orą, apie visus tuos šalčius ir negandas. Bet taip jau yra, kad visi čia dėl to oro eina iš proto. Paskutinės 2-3 vasaros buvo tokios šaltos, tokios žiaurios, lietingos, kad kiekvieno saulės spindulio žmonės laukė kaip pišganymo. o šimet, kaip niekada, pavaris labai ankstyvas, šiltas, nepaprastai gražus ir malonus.

Žmonės anksti išėjo į laukus, sodus. Kiti jau ir prie vandenų traukia. Vis džiaugiasi šiltu nuostabių gegužių ir meldžia Dievą, kad tik ilgiau toks oras tęstųsi.

Dabai pats sodų žydėjimas: vyšnios, obelys, kriaušės ir slyvos pačiame gražume, pačiame baltume. Mūsų sodas taip pat paskendęs žieduose, visur nuostabus kvapas, visų obelių vis kitoks. Taip traukia iš kambarių į gamtą, į lauką, į žydinčius gojus, kad nors verk, jeigu negali išeiti.

Visi tikisi, kad pagaliau sugrįžo anos tolimos, jau beveik užmirštos, šiltos ir saulėtos vasaros, visi laukia užaugant daržuose žalumynų, laukia ankstyvų alvinių obuolių ir kitokių vasaros malonumų.

Ir kai tik pasirodo danguje debesėlis, vos tik nulyja kad ir menkas lietutis visi, žiūrėk, tik apsiniaukia, tik susiraukia — jau baigėsi geros dienos — bet žiūrėk kitą dieną iš ryto vėl saulutė pašildė ir šypsena vėl visų veiduose, vėl visi draugiški, malonūs, mandagūs.

Ištikrųjų visai, visai kiti žmonės ir visai kita darbo nuotaika. Ach, kad tik ilgiau, kad tik toliau prasitęstų tos nuostabios puikios dienos. Mes čia ištroškė tikros vasaros, vien tik ji mūsų mintyse ir kalbose.

Čia pas mus greitai ir vėl bus krikštynos, vėl giminės susibėgimas. Verčiame visas knygas ir ieškome seno-

viško gero vardo. Mat Lietuvoje vėl atgimsta Prany, Martynų, Laurynų, Agnių, Jokūbų, Anuprų gadinė. Spėjama, kad apsistos ties Agnės vardu, tačiau dar negalutinis nutarimas. Mažu dar suras mandresnį senoviškesnį vardą. Kaip sakoma, kenno vaikas to ir vargas.

Man taip pat baigiasi mokslo metai. Užsavitės prasi-deda egzaminai. Tikiuosi juos išlaikyti gerai, be jokių skolų. Kuo tolyn, tuo mažiau lieka mokytis akademijoje, artėja savarankiško gyvenimo bei darbo pradžia.

Tie keleri metai prabėgo kaip viena diena, rodos nei tų sunkumų jokių nebuvo, nei egzaminų, nei tų vargšynų, kurių jau tiek daug suėsta.

O vis dėlto bėga, bėga laikas nesustabdomai. Ir gal neverta per daug graudentis dėl praskridusių dienų, juk rodos visas dar prieky, ateity...

Šimet turėsiu ilgą, net 4 mėnesių praktiką. Ją atliksiu Šiaurės Lietuvoje. Nesu tose vietose dar buvęs ir nei draugų, nei pažįstamų iš to kampo neturiu, tai bus savotiškai įdomu tenai nukeliauti.

Sako ten labai gražios vietos ir visai nepanašios į Suvalkijos lygumas, miškingos, daug ūksmingų pušynų ir eglynų, apjuostų Mūšos, Ežerėlio, Švitinio upelių.

Malonu bus atsidūrus gražiam gamtos kampelyje, pakvėpuoti grynu nemiestietišku oru, įgauti naujo įkvėpimo, naujų jėgų.

Man labai įdomu susavaisiais pabendrauti kad ir tylia laiško kalba. Ne visi mes mėgstame juos rasyti, nes kiekvienas esame nukrėsti iš kitokio molio, tačiau aš nežinau žmogaus, kuris nelauktų laiško ir naujienų nuo kitų. Visi jų laukiame su didžiausiu nekantrumu.

Na, per daug jau įsikalbėjau. Reikia plunksną sukli link pabaigos. Susitiksime kada nors ir išsikalbėsime apie viską. Visiems daug laimės ir sėkmės...

Kazys Bradūnas

ATBĖGA AUŠRA

Atbėga aušra — saulės kūdikis —
Naktis nepavys, nepagaus.
Rugeli, budinkis, budinkis,
Atsižiūrėki dangaus.

Sustingo jau vasaros ūgis —
Žvangantį dalgį plaku.
Rugeli, skubinkis budinkis,
Atsižiūrėki laukų.

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Simon's
Travel Service
LIETUVA —
11 dienų
Birželio 8 — 22,

Vilnius, Kaunas, Trakai, Druskininkai, Anykščiai, Rumšišės
13 DIENŲ SU GIMINĖM

Gegužės 14 — 28 Gegužės 28 — birželio 11
Liepos 9 — 23 Liepos 23 — rugpjūčio 6
Rugpjūčio 13 — 27 Rugšėjo 3 — 17

Sutvarkome iškvietus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos
Nuperkame Lietuvoje giminėms automobilius.
Smulkesnių informacijų teirautis:

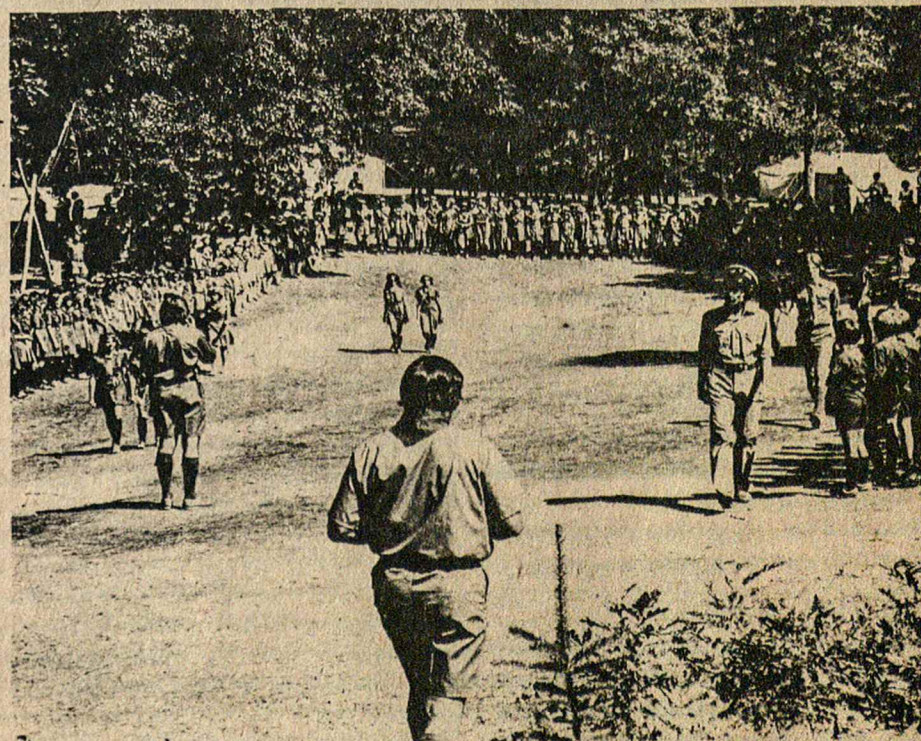
TORONTO tel: (416) 537-3060 arba 532-8772
MONTREAL tel: (514) 669-8834
CHICAGO tel: (312) 673-5391 arba 654-4238
TELEX tel: 06-986-766 TOR

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos Nr. 1835961)

V. Bačėnas ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
M6P 1A5

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:
Tel: 533 — 3531

ROKO SKAUTŲ STOVYKLOJE

Jaunimas džiaugiasi stovyklomis. Vienos jų baigiasi, kitos prasideda, o vasarėlė po truputį traukiasi...

KAIRĖJE —
dail. Anastazija TAMO —
ŠAITIENĖ šią vasarą Europoje, Salzburge su savo seserimi Aldona MAŽEIKAITIENE ir su Birute VOKIETAITYTE-IVAILOV

Daugelis mūsų dar labai gerai prisimename DP stovyklą Austrijoje, Glazebach, netoli nuo Salzburgo, kurį ne vienas ap-lankėme.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

- įsikūręs nuosavuose namuose -

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patamavimais

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%	nekiln. turto pask.	15%
santautos	12 3/4%	osmenines paskolas	16%
term. depoz. 1 m.	13%		
term. depozitus 3 m.	12%		
reg. pensijų fondo	13%		
90 dienų depozitus	14 1/2%		

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnos čekių patarnavimas.

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.,
penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.,
Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

SLA 72-oji KUOPA PAGERBĖ LIETUVOS KANKINĮ

SLA 72-oji Kuopa pagerbė Lietuvos okupanto, sovietų komunistų nužudytą a. a. Telšių vyskupą V. BORISEVIČIŲ š. m. liepos 19 d. Už velionio sielą Mišias atlaikė Hamiltono Vilniaus Aušros Vartų Lietuvių parapijos klebonas prel. dr. Juozas Tadauskas, kuris yra baigęs Telšiuose kunigų seminariją tuo metu, kada velionis buvo Telšių Vyskupijos Kunigų Seminarijos rektorius.

Tradicinė SLA 72-ros Kuopos gegužinė vyko A. Padoleskio Sodyboje, 158 Wilow St., Paris, Ont.

Gegužinės metu buvo pagerbtas a. a. vysk. V. Borisevičius. Programą atliko Hamiltono Lietuvių Pensininkų Klubas Choras, vadovaujamas A. Juozapaivičiaus.

Šokių muzika pasirūpino

st. catharines

ŽIAURIŲJŲ BIRŽELIO VEŽIMŲ MINĖJIMAS

St. Catharines lietuvių kolonija nėra gausi, bet, pagal galimybes, stengiasi paminėti ne tik tautines šventes, bet ir gedulo, tai yra Birželio žiauriuosius 1941 metų lietuvių trėmimus į Sibirą. Šiais metais tą žiauriąją sukaktį, 40 metų po sovietų masinių trėmimų lietuvių, latvių ir estų į Sibirą vergų darbams, Baltiečiai kartu paminėjo šią gedulo sukaktį ir kad būtų reikšmingesnis minėjimas, pasikvietė ir kitas sovietų pavergtas tautas: vengrus, čekoslovakus, lenkus ir ukrainiečius. Jų dalyvavimas minint Baltiečių žiauriųjų trėmimų 40 metų sukaktį, buvo įspūdingas, nes dalyvaujant gausenėms etninėms grupėms į tai buvo daugiau dėmesio atkreipta ir gal šio krašto valdžios atstovai, esant reikalui, stengsis nuskriaustiesiems pagelbėti. Šiais metais Birželio žiauriųjų trėmimų 40 sukaktį St. Catharinėje paminėjome birželio 13 d. prie miesto rotu-

J. Adomaitis iš Toronto. Veikė karštų valgių ir minkštų gėrimų bufetas, loterija ir Laimės Šulinys. Dailės mėgėjas inž. Steponas Šetkus paaukojo vertingą paveikslą - "Lietuvišką Sodybą". Gauta ir daugiau vertingų daiktų loterijai bei aukų. Visi aukotojai bus paskelbti šiame savaitraštyje, viešojo padėkoje.

Ruošiant SLA 72-ios Kuopos gegužinę didelę paslaugą suteikė kleb. prel. dr. J. Tadauskas. Man nvykus pas jį užprašyti Mišias už vysk. V. Borisevičiaus sielą, buvau labai nuoširdžiai priimtas. Apie gegužinę paskelbė parapijos biuletenyje ir medžiaginiai parėmė šį kilnų darbą.

Kankinio mirtimi miręs, komunistų nužudytas a. a. vysk. V. Borisevičius buvo pagerbtas, įamžinant jo vardą Kanados Lietuvių Fonde. J. Šarapnickas

šės. Minėjime dalyvavo miesto burmistras Roy ADAMS, Federalinės valdžios parlamentarai Joe REID iš St. Catharines ir Girve FRETZ iš Wellando. Taip provincinės valdžios parlamentarai Jim BRADLEY ir Sovietų pavergtų tautų organizacijos pirmininkas Nicolas MEZES Sovietų pavergtų tautų organizacijai priklauso ir lietuviai, latviai ir estai. Šioje organizacijoje lietuvius atstovauja inž. S. Šetkus, yra ir šiais metais išrinktas į valdybą ir eina sekretoriaus pareigas. Visos tautybės dalyvavo šiame minėjime su tautinėmis vėliavomis. Lietuviai dalyvavo su 3 vėliavomis: tautine, Kanados ir Povilo Lukšio Šaulių kuopos. Baltiečiai vyravo su įvairiais plakatais.

Šiam minėjimui vadovavo P. Vasarinis, latvis. Minėjimas prasidėjo malda, kurią perskaitė Vienuolyno viršininkas Juvenalis Liauba, OFM, pritaikindamas to minėjimo paskirčiai, skirtą visoms sovietų pavergtoms tautoms,

kenčiančioms žiauriai okupaciją. Priminė jis taip pat kaip reikia branginti gimtą kraštą ir kovoti dėl savo krašto laisvės.

P. Vasarinis, pasakydamas įvadinę kalbą, supažindino Kanados valdžios atstovus kodėl mes susirinkome į šį minėjimą. Priminė, kad 1941 m. birželio mėnesį sovietai įvykdė masinius trėmimus Pabaltijo tautose. Jis nurodė skaičius ir NKVD brutalumą arešto metu. Taip pat priminė, kad Sovietams okupavus antrą kartą Estiją, Latviją ir Lietuvą pakartotinai buvo išvežta į Sibirą vergų darbams 800.000 pabaltiečių. Miesto burmistras ir Kanados valdžios atstovai išgirdę apie Sovietų vykdomą genocidą okupuotuose Pabaltijo kraštuose savo kalbose išreiškė užuojautas ir kur tik bus proga pažadėjo kelti Sovietų žiaurumus prieš jų okupuotų kraštų žmones. Kanados valdžios atstovams kalbant, miesto rotušėje buvo iškeltos Estijos, Latvijos ir Lietuvos tautinės vėliavos. Be Kanados valdžios atstovų kalbų, trumpas kalbas pasakė ukrainiečių, lenkų, čekoslovakų, vengrų, estų, latvių ir lietuvių atstovai. Nicolas

Mezes, vengras, šiais metais yra Niagaros Pusiasalio Sovietų Pavergtų Tautų Organizacijos pirmininkas ir pasakė šios organizacijos vardu kalbą.

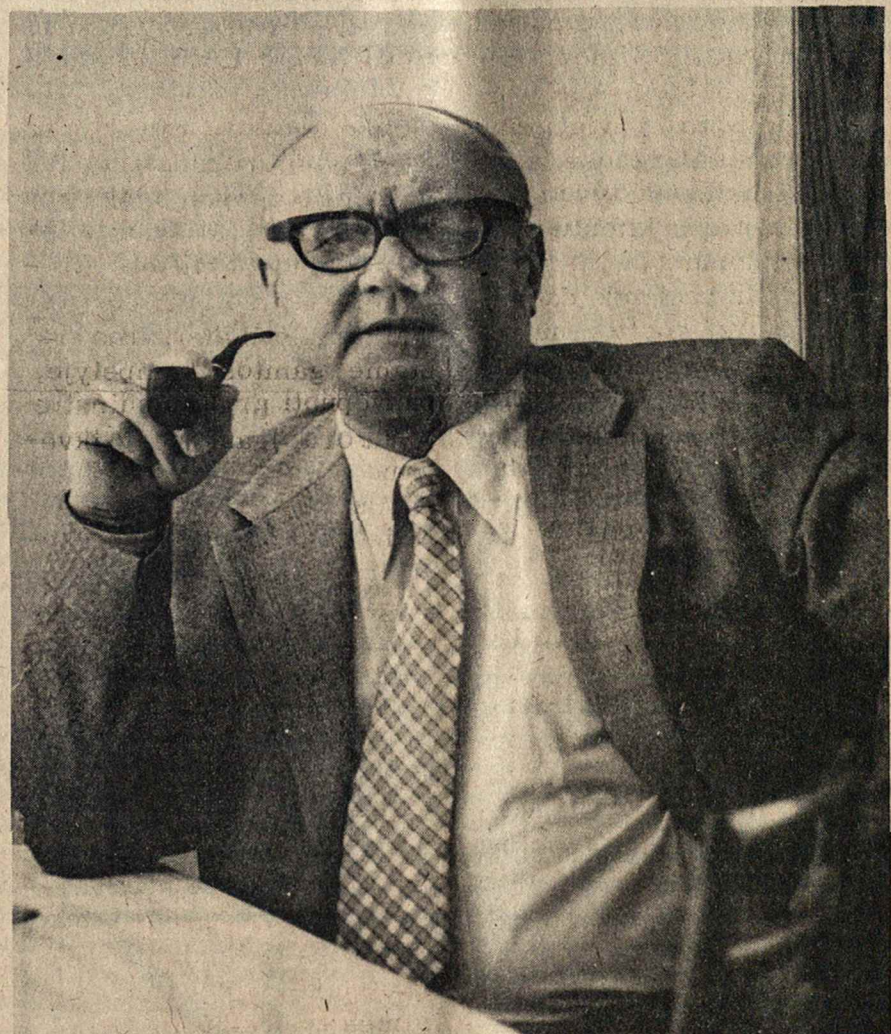
Nesant garsiakalbio kai kurie tautinių grupių atstovai į tai neatreipė dėmesio ir kalbėdami patyliai toliau esančiųjų nebuvo išgirsti. Lietuvių atstovas inž. S. Šetkus į tai tačiau atkreipė dėmesį ir kalbėjo garsiai, buvo gerai girdėtas, ir už tai susilaukė visų dalyvių stiprių plojimų. O Federalinės valdžios parlamentarai Joe Reid ir kiti jį net asmeniškai sveikino.

Dabar mes galime nevaržomai Kanadoje ruošti demonstracijas prieš Lietuvos okupantą - Sovietus - ir į mūsų demonstracijas bei minėjimus pareigingiau atsilanko ir pasako reikšmingas kalbas valdžios atstovai bei parlamentarai. Taip pat ir spauda yra palankesnė, ypač St. Catharines dienraštis "The St. Catharines Standard", kur talpina stipriau kritikuojančius rašinius nukreiptus prieš Sovietų skelbiamą "rojų".

Birželio žiauriųjų viešas minėjimas buvo baigtas Kanados himnu.

montreal

NETEKUS JONO PETRULIO

Jonas Petrulis

Kiekvieno žmogaus mirtis būna aptariama ne tik artimųjų, bet ir platesnėje, jį pažinusiujų visuomenėje. Ypač mes, lietuviai, mirus tautiečiui, kad ir nepažįstamam, kad ir kitoje kolonijoje, atkreipiame dėmesį. Iš-eivijoje - mums yra brangus kiekvienas tautietis ne tik kaip individas, bet ir kaip mūsų tautos narys.

Netikėta Jono Petrulio mirtis Montrealio lietuvių kolonijoje sukrėtė daugiausiai ar mažiau jį pažinojusius, sukrėtė ir visus lietuvius.

Jonas Petrulis buvo pokarinės kartos ateivis. Kūrėsi su žmona Kaze ir mažamečiu sūnum Edmundu Montrealyje, kuriame dirbdamas įvairius darbus, iš-kūrė tvirtai, pasiturinčiai.

Netikėtai mirus "Nepriklausomos Lietuvos" Leidimo Bendrovės Valdybos pirmininkui ir administratoriui, Redakcijos Kolegijos nariui

JONUI PETRULIUI,

kartu liūdedami, reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai KAZEI, sūnui EDMUNDUI su šeima, bei visiems kitiems giminiams ir artimiesiems -

"NL" VALDYBA, REDAKCIJA ir DARBUOTOJAI

A + A

JONUI PETRULIUI

mirus,

liūdimė netekę savo aktyvaus nario ir reiškiamo užuojautą žmonai KAZEI, sūnui EDMUNDUI su šeima, giminiams ir artimiesiems -

ŽVEJOTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBAS "NIDA"

Sveikatos atžvilgiu - jis atrodė sveikesnis ne tik už bendraamžius, bet ir už daug jaunesnius. Geras kūno sudėjimas, rodos, skyrė ilgą amžį likimą. Ir štai, vos peršokęs 66-tąjį gimtadienį, staiga mirė.

Kas būtų tikėjęs, kad taip įvyks, išvakarėse, rugpjūčio 2 d., "NL" gegužinėje, Skrubio vasarvietėje. Beveik tik savo iniciatyva suruošęs gegužinę, iš pat ryto atvyko į ją ir linksmai leido laiką. O nė parai nepraslinkus - buvo miręs ir paliko ne tik gegužinės stalo draugus, bet visus lietuvius čia Montrealyje ir visur kitur, o juo labiau savo šeimą, taip labai mylimą ir mylinčią anūkėlę Audrę.

Velionį Joną Petrulį artimiau pažinojau, negu daugelis montrealiečių, nes abiem teko bendradarbiauti lietuviškoje veikloje. Sakyčiau, kad aš jį ne vieną kartą įtraukiau ir prikalbėjau priimti atsakomingas pareigas, dėl kurių jam teko susilaukti kartais ir nemalonių apkalbėjimų. Ypač, kai nustojo veikti ir teko parduoti DLK Vytauto Klubą namus Montrealyje net ne rinkos kaina. Netikiau bet kokiais tuo metu sklidusiais apkalbėjimais. Jis tikrumoje nebuvo jų priežastis. Jis buvo pasiūlęs visus sužavėjusį planą, bet neteko jo įgyvendinti. Dar buvo tiek daug jam visokių kitokių darbų. Jei jis dar būtų buvęs pirmininku tuos namus parduodant, tikrai vertingiau jie būtų buvę parduoti.

Dar kelis metus ankščiau, buvau prikalbėjęs J. Petrulį įstoti su piniginiu įnašu į statybos bendrovę "Amli-tas" / organizuotą p. Gabaliausko/.

Jonas Petrulis buvo reto gabumo verslininkas. Iš specialybės - pienininkas ir buhalteris, šiose srityse dirbęs Lietuvoje. Atvykęs į šį kraštą, dirbo įvairius parastus darbininko darbus iki pradėjo savistovį statybos kontraktoriaus verslą. Būdamas iš prigimties gabus, nebijodamas rizikos, greitai įgudo šiame versle, juo persiėmė, prisitaikydamas prie šio krašto aplinkybių.

Užsiėmęs platesnius projektus, persikėlė su verslu į JAV. Bostone įsteigė statybos bendrovę ir ten vertėsi keletą metų. Neapsiriko, nes ten jam gerai sekėsi. Pasiekęs kulminacinį tašką, bendrovę uždarė ir grįžo į

Montrealį, kuriame jo žmona Kazė prižiūrėjo ir tvarkė ne tik jų pačių gyvenamuosius apie 10 šeimų butų namus, bet ir kitus statybos dar neparduotus namus.

Nebuvo jis pagyrūnas verslininkas, bet mėgo priimti maloniai komplimentą, kai jį pavadindavo "milijonierium". Iš tiesų, jis ir buvo vienas iš turtingiausių montrealiečių lietuvių. Jam ir jo šeimai rytoj buvo užtikrintas.

Paskutinis mano prikalbėjimas J. Petrulį veiklon buvo prieš 1977 m. "NL" Spaudos B-vės akcininkų susirinkimą, sutikti įeiti į Valdybą. Susirinkimo metu išrinkus jį Valdybon, J. Petrulis sutiko pirmininko pareigoms.

Jis buvo reto gabumo ir tikrai nuoširdaus atsidavimo toms pareigoms. Priėmęs administratoriaus darbą, jis labai stipriai ragino užsilikusius prenumeratorus mokesčius ir gilinoti į visokią kitą darbą. Taip, man buvo pajėgus perimti visą koordinacinę laikraščio leidyklos darbą. Taip jis, dirbdamas savo 4 metų kadencijoje, be jokio atlyginimo, ką naudodamasis šia proga, viešai patvirtin, rūpinosi laikraščiu iki pat mirties.

Jo vienintelis sūnus Edmundas yra kompiuterių specialistas ir dirba atsakingą darbą Mississauga, Ont. Velionis Jonas nevienam yra prasaręs, kad vėliau kelsis ten gyventi. Nelaukta mirtis užbėgo už akių ir jis nukeliavo karste, lėktuvu į Mississauga Lietuvių Kapinės, ankščiau, negu buvo nutaręs.

Jonas Petrulis buvo panevėžietis, kilęs iš Subačiaus valsčiaus, ūkininkų šeimos. Jo motina, 93 m., dar yra gyva Lietuvoje. Taipgi Lietuvoje liko jo brolis Petras ir sesuo Emilija. Tad jo šeimai čia ir Lietuvoje - nuoširdi užuojauta.

O mielam bendradarbiui Jonui - amžinai ilsėtis taip pamiltaj Kanados žemelėje.

P. Paukštaitis

SKAUTŲ-ČIŲ STOVYKLA BALTIJOJE

Primename, kad Skautų-Čiū stovyklos vasaros stovykla vyks BALTIJOJE RUGPIŲ-ČIO 15-22 d. d. Registruotis pas Rimą PIEČAITI-767-8779 arba pas Audrą ŽUR-KEVIČIŲTE, 489-6690.

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd.
Chateaugay
Tel: 694-4763

5784 Verdun Av
Verdun, Que.
Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

125¢ kelnes pristatant ir atsiimant

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146
7661-A CENTRALE

365-1143
495-90e rue. LaSalle

766-2667
2955 ALLARD

Dino's

GUY RICHARD

ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys Guy RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir priemonėmis kainomis. Namų stogo dengimui ar taisymui skambinkite:

364-1470

Couvertures de tous genres - All kinds of roofing

7725, Georges LaSalle

Julija Adamonytė

• ADAMONYTĖ Julija, Julijos ir Petro Adamonio dukterė, baigė McGill Universitetą fiziologiją Bachelor of Science laipsniu. Ateityje ji sieks Magistro laipsnio. Ji yra veikli GINTARO Ansamblio dalyvė, Lituanistinės Mokyklos mokytoja, Jaunimo Sąjungos Montrealio Skyriaus Valdybos narė. Sveikiname!

MALONUS TALKININKAS

Redakcijos namelis buvo gerokai apaugęs žolėmis, o ypač kiemas pasižymėjo vaizdingomis ir piktomis žolėmis. Vieną dieną jų nebebuvo: Pranas Montvila jas nupiovė, padarydamas staigmeną ir malonumą "NL" Redakcijai. Dėkojame!

"NL"

• Dail. Alf. VAZALINSKAS sukūrė a.a. Gražios Daugšienės kapui paminklo projektą, kuris buvo pašventintas mirties metinių progą rugpjūčio 8 d., po gedulingų, rytinių Mišių. Po to vyko specialūs pusrėčiai AV Parapijos salėje.

Dr. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS

14140 St. Catherine West, Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 488-8528

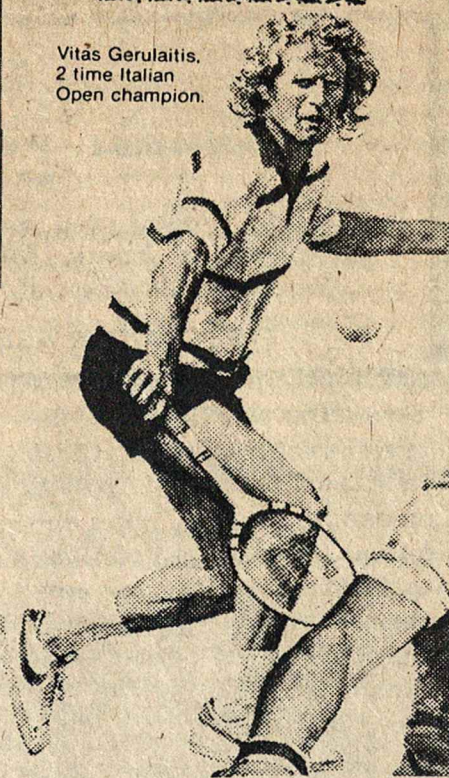
MIRUSIEJI:

• VALINTIENĖ Valerija, 78 m., staiga mirė savo bute. Palaidota per AV parapiją.

GIMĖ:

GIRINIŲ, Leono ir Vandos sūnus Šarūnas ir marti Asta, gyvenantieji Bostone, JAV, susilaukė pirmagimio sūnaus. Sveikiname!

Vitas Gerulaitis.
2 time Italian
Open champion.

Vitas Gerulaitis

VITAS GERULAITIS MONTREALYJE

Pasaulinio mastotenisininkai- Borg, McEnroe, Gerulaitis, Lendl rugpjūčio 8-16 d.d. žais teniso centre Montrealyje Jarry Parke /išlipti Jean Talon metro stotyje/. Metro stotyse, The Gazette, Sunday Express laikraščiuose žaidynes reklamuojant, matome mūsų lietuvių tenisininką, Vitą Gerulaitį. Bendruomenė ir Sporto Klubai turėtų nusiųsti jam pasveikinimą- linkėjimus, nes Žaidynių organizatoriai labai seka, kiek dėmesio

Dr. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St., Suite 11-12 Montreal, P. Q.
Tel. Bus.: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadeniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel.: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel.: 878-9534

ADVOKATAS

J. P. MILLER B. A. B. C. L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel.: 366-2063½ 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.
4701 Bannantyne, Verdun (kompos 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel.: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel.: 453-9142

Vienas mūsų tautietis laisvalaikį praleidžia restau-ruodamas smuikus ir gitaras. Jeigu kam būtų įdomu išgyti, kreipkitės į NL redakciją.

publika kreipia į žaidėjus. V. A. Račinskui, A. Žiukui, tas visur laikosi savo neis - M. Grinkui, B. Kaspera - kraipytos pavardės, yra IO - vičiui ir visiems, paauko- ies geriausių pasaulinių teni- jusiems loterijos fantus. sininkų tarpe. J.Š.

• ADOMAIČIAI, Jonas ir Marija, grįžo iš atostogų, kurias praleido Cape Code ir Bostone.

"NIDOS" KLUBO GEGUŽINĖ

Rugpjūčio mėn. 2 d. įvyko Žvejotojų ir Medžiotojų Klubo NIDA gegužinė prie Ottawos upės, Point Fortune, Que., p.p. Skruibių vasarvietėje. Gražiam orui esant, gegužinė praėjo gražiai ir sėkmingai. Nežiūrint in- formacijų stokos dėl pašto streiko, dalyvių skaičiumi per daug skustis neteko.

Šiais metais NIDOS Klubui suėjo 15 metų nuo jo įsisteigimo, todėl ir gegužinė praėjo sukaustuvių ženkle. Iškilmingas Klubas įsteigimo minėjimas numatomas ateinančių metų sausio mėnesio pabaigoje.

Be įprastinės gegužinės programos, dalyviai turėjo progos apžiūrėti A. Mylės ir J. Šiaučiuolio pastangomis klubo įsigytą laivą. Juo galės ateityje pasinaudoti kiekvienas prie jo įsigijimo prisidėjęs klubo narys.

Susirinkusius linksmino A. Kalvaičio lietuviškų melodijų muzika. Buvo linksma ir smagu pabuvoti gražioje gamtos aplinkoje.

Klubas Valdyba maloniai dėkoja atvykusiems ir visiems, kurie prisidėjo savo darbu prie gegužinės pasisekimo: A. Kalvaičiui už muziką, A. Mylei - už loterijos tvarkymą, O. Myliei, M. Šiaučiuolienei, M. Grinkienei, M. Kasperavičienei už bilietų platinimą,

PARDUODAMAS

3 šeimų namas, garažas ir krautuvė geroje vietoje. Kreiptis Tel.: 366-7519 arba: 1-224-4732.

RENKU

senas lietuviškas knygas, laikraščius, plokšteles ir kitą lietuvišką medžiagą. P. ADAMONIS
Tel.: 722-3545

DĖMESIO ŽUVAUTOJAMS

BASKOTONG EŽERAS - STURGEON LODGE puiki žuvavimo vieta, švarios kabinos, baras, laivai, motorai, žuvelės!

Užsisakykite vietas - STURGEON LODGE Box 119, R.R. 2 Maniwaki, Que. Tel.: (819) 449-4355.

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUMU, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA, GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ
8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5
Tel.: 321-1975

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Term. ind. 1 m. 18%
Certifikatai 19%
Spec. taup. s-tas 17%
Taupymo S-tas 11%
su apdrauda iki \$2000.
Trumpalaikiai ind. 20%
už \$20,000 ir daugiau
Čekių s-tas 6%

DUODA PASKOLAS

Nekilnojamo Turto, Asmerinės ir Prekybines.
Paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000.-

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč.	9 - 3
Ketvirtadieniais	12 - 8
Penktadieniais	12 - 6

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas

Tel.: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisovų ir remdėliučių
- Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC H3A 2G6

Tél. 288-9646

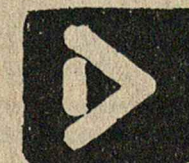
D. N. BALTRUKONIS

IMEUBLES - CLASIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSISKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P. Q.
Tel.: 273-9181 Namų: 737-0844.

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P. Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

Tel. Bus.: 482-3460
Res.: 366-7041

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių

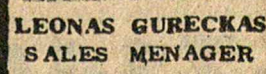
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI (SIGYTI)
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SUŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU
Menageriu Leo GURECKAS

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391